

პოლიტიკა

გიორგი ბარამიძე:
"დღეს საქართველოს
ქსაფრთხობის დასაცავად
საბარაო ფრონტი
ხდება..."

მაშინ, როცა საქართველოს პარლამენტარები ერთმანეთს ასახიზრებდნენ და სამი "დემოკრატი" დეპუტატის პარლამენტში ყოფნა-არყოფნის ბედი წყდებოდა, სადემუკრატიო რიგებიდან გაძევების ერთ-ერთი კანდიდატი გიორგი ბარამიძე სტამბოლში იმყოფებოდა და რუსეთის დელეგაციას "ერთი - თვრამეტზე" ებრძოდა.

A3

ეკონომიკა

**„ეი-ი-ეს თელასა,
და მთავრობამ
ერთმანეთს გაუგეს“**

"ხელისუფლება ყველაფერს იღონებს ზამთრის სეზონში "ეი-ი-ეს თელასის" დასახმარებლად", - ეს განცხადება სახელმწიფო მინისტრმა ავთანდილ ჯორბენაძემ გუშინ ამერიკული კომპანიის გენერალურ მენეჯერთან, ივანასი ირბარენთან, გამართულ შეხვედრაზე გააკეთა, რითაც ეს უკანასკნელი ამკარად კმაყოფილი დარჩა.

A4

უცხოეთი

**ბუნი პატივთან
პირისპირ
შესახვედრად
ემზადება**

ამერიკის პრეზიდენტმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ საერთაშორისო ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლისას აუცილებელია სახელმწიფოებს შორის თანამშრომლობა. მან ამგვარი თანამშრომლობის მაგალითად სწორედ საქართველო დაასახელა. "მე მოხარული ვარ, რომ ვლადიმირ პუტინმა პრეზიდენტ შევარდნაძესთან დიალოგი დაიწყო.

A5

საზოგადოება

**„თეთრი მანდილი,
იტხოვს, დაპროცონ“**

ძლივს შემდგარი საკრებულოს სოციალურ საკითხთა კომისიის თავმჯდომარედ იოსებ შატერვაშვილის დანიშვნას უიციდებოდნენ არ ჩაუვლია. გუშინ "თეთრი მანდილის" მანდილოსნებმა საკრებულოს თავმჯდომარეს კატეგორიულად მოსთხოვეს მისი თანამდებობიდან გადაყენება.

A6

სამართალი

**გაქვითილი
გაქვითილი
როგორღაა გახსნის
პრესკამპიონა არ აქვს**

საქართველოში შეკვეთილი მკვლელობები არ იხსნება. ბოლო ათწლეულის კრიმინალურ სტატისტიკას თუ გადავხედვით, აღმოჩნდება, რომ მომხდარ შეკვეთილ მკვლელობათა ძალიან დიდი უმეტესობა კვლავ ბურუსითაა მოცული.

A7

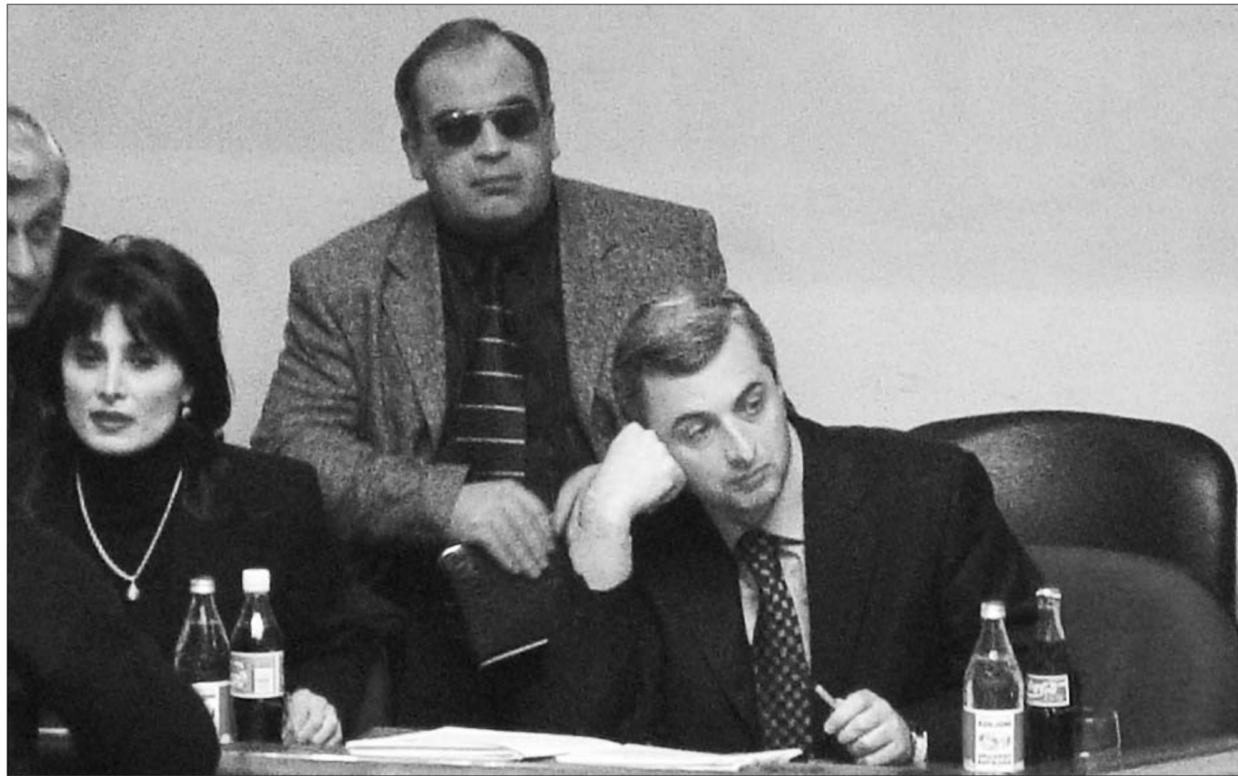
ანიონი

თბილისი	18
ქუთაისი	23
ბათუმი	24
სოხუმი	21
ფოთი	24
თელავი	16
ზუგდიდი	24
ბორჯომი	14

**უცხოური ვალუტის
ოფიციალური კურსი
ლართან მიმართებაში**

აშშ დოლარი	2.1850
ევრო	2.1902
გირვანქა სტერლინგი	3.4370
რუბლი	0.0687

თარგამაძისეული სისტემა ნარჩებაშვილის ეპოქაში

კობა ნარჩებაშვილი პარლამენტის სამთავრობო ლოჯაში დეპუტატებისთვის პასუხის გასაცემად ემზადება.

შს მინისტრი კობა ნარჩებაშვილი კაბა თარგამაძის ჩანაცვლებისთანავე შეეცადა ერთგვარი რეფორმატორული იმიჯის შექმნას და წინამორბედისთვის საფრთხივლად ქცეული რეფორმის გატარებაზე ის იმთავითვე აღაპარკდა. ჯდებოდა თუ არა ნარჩებაშვილისეული დასაწყისი "ახალი ცოცხის" ტრადიციამ, დღეს ამაზე ლაპარაკი, ალბათ, უკვე შეუძლებელია, მით უმეტეს, რომ მოვლენების განვითარება შს მინისტრისთვის სასურველ რეფორმატორის იმიჯს ნამდვილად ვნებს.

სოფიკო ჩხიძე

საქართველოში კრიმინოგენული ვითარების გაუარესებისა და არაერთი განხმარებული დანაშაულის მოხდენის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს მიზეზად პოლიციის უუნარობა სახელდება. ამის თაობაზე საუბრის

გააქტიურების მიზეზად კახი ასათიანის მკვლელობა იქცა. სამართალდამცველთა მიმართ პრეტენზიებს კი კიდევ ერთხელ დაუპირისპირდა ჯერაც ვერგანხორციელებული რეფორმის თემა.

ბაზრძელება A7 გვირდვა

ნატო-ში საქართველოს საბანგებო პარტნიორობას სთავაზობენ

შოთა უტიაშვილი

გუშინ ნატო-ს წევრმა ქვეყნებმა ერთხმად დაუჭირეს მხარი აღმოსავლეთ ევროპის შვიდი ქვეყნის ნატო-ში განხმარებას. ჩრდილო-ატლანტიკური ალიანსის შექმნის შემდეგ ეს მისი ყველაზე დიდი გაფართოებაა. ამასთან ერთად, ნატო-ს ხელმძღვანელობა ერთმნიშვნელოვნად აცხადებს, რომ მისი კარი ლია ევროპის ყველა იმ ქვეყნისათვის, რომელიც მის მიზნებს იზიარებს და მის სტანდარტებს შეესაბამება.

დღეს ევროატლანტიკური პარტნიორობის საბჭოს სამიტზე საქართველოს პრეზიდენტი ოფიციალურად განაცხადებს საქართველოს სურვილს, გახდეს ნატო-ს წევრი. თუმცა ეს, ბუნებრივია, ნატო-ში სწრაფ განხმარებას სულაც არ ნიშნავს. გუშინდელ გამოსვლებში პრეზიდენტი მუდმივად ხაზს უსვამდა იმ ფაქტს, რომ ჩრდილო-ატლანტიკურ ალიანსში საქართველოს ინტეგრირების პროცესი ხანგრძლივი და შრომატევადი იქნება.

ბაზრძელება A2 გვირდვა

ნატო ყოფილი სოციალისტური ქვეყნების ხარჯზე და მათი თავისუფლებისთვის ფართოვდება

კობა ლიკლიძე
"რადიო თავისუფლება": პრად
საკვირალოდ, 24 საათითაშვის.

პრადის კონგრესების სასახლე, სადაც თავის დროზე ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის გრანდიოზული თავყრილობები იმართებოდა, მეორე დღეა, 21-ე საუკუნის უდიდეს ისტორიულ ღონისძიებას მასპინძლობს. კომუნისტური სისტემის ნგრევის შემდეგ შედივრედ მეორედ ალიანსის

გაფართოება ყოფილი სოციალისტური ქვეყნების ხარჯზე მოხდა. 21 ნოემბერს ნატო-ს გენერალურმა მდივანმა ჯორჯ რობერტსონმა ოფიციალურად განაცხადა ალიანსის რიგებში ახალი 7 ქვეყნის მიწვევის შესახებ. ნიშანდობლივია, რომ ნატო-ს გაფართოების ყველაზე დიდი ტალღა დაუკავშირდა სწორედ იმ ქალაქის სახელს, საიდანაც ვარშავის პაქტის რღვევას დაედო სათავე.

ისტორიული სამიგის ხმაურიანი პროლოგი

როგორც მოსალოდნელი იყო, ნატო-ს სამიტზე პრადში ყველაზე პირველად აშშ პრეზიდენტი ჯორჯ ბუში ჩავიდა, რომელიც 20 ნოემბერს ჩეხეთის პრეზიდენტს ვაცლავ ჰაველს შეხვდა და ერთობლივ პრესკონფერენციაზე განაცხადა, რომ "ამერიკა მხარს უჭერს ნატო-ს გაფართოებას ახლაც და მომავალში", ხოლო მთავარ საფრთხედ, რომელსაც ალიანსის ქვეყნები გაერთიანებული ძალით უნდა შეებრძოლონ, ბუშის აზრით, გლობალური

ტერორიზმი და ტერორისტული რეჟიმების ხელთ არსებული ბირთვული და რადიოაქტიური საშუალებები რჩება. ამიტომ, ამერიკის ლიდერმა ლიად მოუწოდებდა ალიანსს, გამოიყენოს ძალა იმ შემთხვევაში, თუ ერაყის ლიდერი სადამ ჰუსეინი უარს განაცხადებს განიარაღებაზე. ასეთი მოწოდებების ფონზე დაიწყო მუშაობა ოცდამეორე საუკუნის ნატო-ს პირველმა სამიტმა პრადში, სადაც თავი მოიყარა ჩრდილოატლანტიკური ალიანსისა და პარტნიორი

ბაზრძელება A2 გვირდვა

"მხსათა ხელისუფლება" დიდების ზანიტია

ბოლო პერიოდში სულ უფრო თვალშისაცემი გახდა "მეხუთე ხელისუფლების" - კრიმინალური სამყაროს - გააქტიურება. ნათლად გამოიკვეთა მისი მკვლელობა, თავისი კვალი დაამჩნიოს და მისთვის სასურველი მიმართულებით წარმართოს ქვეყნის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ცხოვრება. პოლიტიკის და ბიზნესის კრიმინალიზაციაზე, როგორც სამწუხარო რეალობაზე, სხვადასხვა სახელისუფლებო სტრუქტურებში, მათ შორის, პარლამენტში, დღეს უკვე ლიად და ხმამაღლა საუბრობენ. "ურთიერთობების ავტომატებით ვარკვევა მალე, ალბათ, ყოველდღიური ცხოვრების წესი გახდება", - შემოთავაზებულია ზურაბ ჟვანია.

გიორგი ასანიშვილი

ზუსტად ერთი წლის წინათ, საქართველოს პარლამენტმა კობა ნარჩებაშვილი შინაგან საქმეთა მინისტრად დაამტკიცა. თუმცა, საკანონმდებლო ორგანოში მისი გუშინდელი სტუმრობა არც ამ თარიღის აღნიშვნასთან იყო დაკავშირებული და არც რაიმე გეგმიური ანგარიშის მოსმენასთან. რუსთაველის რვა ნომერში ნარჩებაშვილს იმიჯობ უზმეს, რომ პარლამენტარებისთვის აეხსნა, უკანასკნელ ხანს რატომ გააქტიურდა "მეხუთე ხელისუფლება".

ქვეყანაში კრიმინოგენული მდგომარეობის გაუარესებას შს მინისტრი რამდენიმე მიზეზით ხსნის. ნარჩებაშვილის განმარტებით, ადრე დანაშაულის აღრიცხვა არ ხდებოდა,

ბაზრძელება A3 გვირდვა

მხარხმეაზი ქალოვან სტრუქტურაზს უნდოხლოზას უცხადება

ავიაკომპანია "აირზენას" ვიცე-პრეზიდენტის კახი ასათიანის მკვლელობას ბიზნესმენებიც გამოეხმაურნენ. გუშინ გადახმდელთა კავშირის ოფისში მუქარმეობისათვის ხელშეშული პირობებისა და ბარიერების განსახილველად მეკრებილმა ბიზნესმენებმა ქვეყანაში შექმნილ კრიმინოგენულ ვითარებაში შინაგან საქმეთა მინისტრი დაადანაშაულეს და მისი პასუხისმგებლობის საკითხის დაყენებაც მოითხოვეს. საგანგებო დეკლარაცია, რომელშიც საქართველოს ვადამდელთა კავშირის საბჭომ სამართალდამცავი ორგანოების მიმართ თავისი უნდობლობა დააფიქსირა, შეხვედრის ორგანიზატორებმა გუშინვე გაუგზავნეს პრეზიდენტს, პარლამენტს და მთავრობის შესაბამის უწყებებს.

სოფიკო ოხანაშვილი

წინასწარი შეთანხმებით, გადახმდელთა კავშირისა და არასამთავრობო ორგანიზაციის "ახალგაზრდა ფინანსისტების" და ბიზნესმენების ასოციაციის" ერთობლივი შეხვედრის მთავარი თემა სახელმწიფო რეკეტის, მენარმეების საქმიანობაში შავი სამყაროს ჩარევის და აქედან გამომდინარე შექმნილი ბარიერების განხილვა უნდა ყოფილიყო, მაგრამ კახი ასათიანის მკვლელობამ დღის წესრიგი ნაწილობრივ შეცვალა და შეხვედრაზე მისულმა ბიზნესმენებმა ქვეყანაში არსებული დანაშაულებრივი გარემოს მიზეზებზე და შექმნილ მდგომარეობაში დამნაშავეების გამოვლენაზეც ისაუბრეს. მენარმეებმა მძიმე კრიმინოგენული ვითარების მთავარ მიზეზად კორუმპირებული სამართალდამცავი სისტემა დაასახელეს. პრეზიდენტისათვის გაგზავნილ დეკლარაციაში აღნიშნულია, რომ ქვეყანაში "ტოტალური ხასიათი

ბაზრძელება A4 გვირდვა

პარლამენტი კვლავ ცეცხლ-ს წინააღმდეგ

თამარ ასათიანი

დავინწყით იმით, რომ საარჩევნო ადმინისტრაციებს, საარჩევნო კოდექსის თანახმად, არჩევნების ორგანიზების უფლება აღარა აქვთ იმ უზარალო მიზეზის გამო, რომ მათ ატესტაცია გავლილი არ აქვთ. შეგახსენებთ, რომ ეს ამკრძალავი ნორმა ამოქმედდა 2002 წლის 31 აგვისტოდან.

შესაბამისად, ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ მიიღო ეს კომპრომისული გადამწყვეტილება და შექმნა სპეცგვადეზები, რომელთა უფლებამოსილება განისაზღვრება საუბნო საარჩევნო კომისიებისათვის გათვალისწინებული უფლებების ფარგლებში. სპეცგვადეზებში წევრების დანიშნვის პრეროგატივა არჩევნებში მონაწილე კანდიდატებს აქვთ.

ეს კი თავისთავად ნიშნავს, რომ უნებზე დაძაბულობის ხარისხი საკმაოდ მაღალი იქნება. თანაც, თუ გავითვალისწინებთ იმ მოსალოდნელ ბატალიებს, რომელიც თუნდაც ზეიად ძიძგურსა თუ გივი თარგამაძეს დაუკავშირდება, ადვილი წარმოსადგენია, არჩევნების დღეს რა მძიმე ორთაბრძოლები ქვეშაბთ გადასატანი ცალკე კომისიებსა და ცალკე კანდიდატებს (საკუთარი მხარაძმეურებითურთ).

ამ ფონის გათვალისწინებით, შესაძლებელია, გამართლებულიც კი ყოფილიყო ორი დღის წინ პარლამენტში გაჟღერებული მოთხოვნა ჯუმბერ

ლომინაძის მისვლის თაობაზე. შეგახსენებთ, რომ ფრაქცია "მოქალაქეთა კავშირის" თავმჯდომარის ვიტალი ხაზარაძის დაფინანსებული თხოვნით, პარლამენტმა ჯუმბერ ლომინაძე თავისთან იხმო, მოისმინა ინფორმაცია არჩევნებისთვის მზადებასთან დაკავშირებით და... კვლავ იმ დასკვნამდე მივიდა, რომ ცენტრალური საარჩევნო კომისია ამ შემადგენლობით სასწრაფოდ დასაშლელია.

პარლამენტში დაბარებულმა ცესკოს თავმჯდომარემ საკმაოდ დანერგული ინიციატივა მიანდა და დეპუტატებს, თუმცა ისიც ცხადი იყო, რომ თითქმის ცარიელ დარბაზში მსხდომ პარლამენტარებს, რომლებიც, ძირითადად, სახელისუფლებო ფრაქციების წარმომადგენლები იყვნენ, ჯუმბერ ლომინაძის პარლამენტში მისვლა უფრო პოლიტიკური განცხადებებისათვის დასჭირდათ, ვიდრე საქმის რეალურად გასაცნობად.

შესაბამისად, რუსთავეში, აბაშაში, სამტრედიასა და თბილისის საბურთალოს რაიონში დაგეგმილი მაჟორიტარული არჩევნებისთვის მზადების ის-ესის მხოლოდ ოციოდ დეპუტატი უსმენდა. თუმცა, როგორც ფრაქცია "მოქალაქეთა კავშირის" ლიდერმა ვიტალი ხაზარაძემ პრეზიდენტს, რადგან არჩევნების დემოკრატიული ჩატარებისთვის ზრუნვა ქვეყნისთვის ერთ-ერთ პრიორიტეტს წარმოადგენს.

ჯუმბერ ლომინაძემ პარლამენტს

ალუთქა, რომ 30 ნოემბერს ოთხ საარჩევნო ოლქში მაჟორიტარი დეპუტატის არჩევნების ჩასატარებლად ყველაფერი მზადაა.

ამავე დროს, ლომინაძემ აღნიშნა, რომ ჯერ კიდევ პრობლემად რჩება ამომრჩეველთა სიების დაზუსტება, რისი მოგვარებაც ობიექტური მიზეზების გამო ვერ ხერხდება. სიებს წარმოადგენს საქართველოს შს სამინისტრო, რომელიც მოქალაქეებისთვის გაცემულ პირადობის მონიშვნებს ეფუძნება. სიების არასრულყოფილების მიზეზი კი ისაა, რომ მოსახლეობის დიდი ნაწილი ჯერ კიდევ საბჭოთა პერიოდის პასპორტებით სარგებლობს.

მიუხედავად ობიექტური გამოსვლისა, ლომინაძეს მაინც მოუწია დეპუტატებისგან პრეტენზიების და შენიშვნების მოსმენა.

ვიტალი ხაზარაძის თქმით, "მოქალაქეთა კავშირის" ოფისში ჩატარდა საბურთალოს რაიონის საარჩევნო შტაბის სხდომა, სადაც შემადგენლობითი ინფორმაცია მოისმინეს ამომრჩეველთა სიებთან და საოლქო საარჩევნო კომისიის ხელმძღვანელობის არჩევასთან დაკავშირებით.

"ცესკო ვერ ახერხებს არჩევნების ადმინისტრაციულ უზრუნველყოფას," - აცხადებს ხაზარაძე. მისი თქმით, 30 ნოემბერს საბურთალოს რაიონში არჩევნებისთვის შესაფერისი პირობების უზრუნველყოფა ცესკომ იკისრა, რასაც თავს ვერ ართმევს.

"პარლამენტი მზად არის, თბილისის ერთ უბანში მაინც შეიქმნას პრეტენდენტი იმისა, რომ ქვეყანაში მომავალი არჩევნების ნორმალურად ჩატარების პერსპექტივა არსებობს," - განაცხადა ხაზარაძემ.

ხაზარაძეს არც ფრაქცია "ალიანსის" ლიდერი ირაკლი გოგავა ჩამორჩა და განაცხადა, ცესკოს დამლა 30 ნოემბრის არჩევნების შემდეგ უნდა მოხდეს, რადგან იგი საზოგადოებისათვის საფრთხის წარმოადგენს.

მისი თქმით, "ცესკო არჩევნების გაყალბების ცეცხლია".

როგორც სხდომაზე საარჩევნო დარღვევების შემსწავლელი დროებითი საგამომიბეო კომისიის თავმჯდომარემ, ფრაქცია "სოციალისტის" წევრმა ზაქარია ქუცნაშვილმა განაცხადა, "პარლამენტი, საგარეოდ, ერთ-ერთად იქნება იმამი, რომ ცესკო მთლიანად დაითხოვონ".

სხვათა შორის, ამავე სხდომაზე ერთი საკმაოდ საგულისმბო ტენდენციაც გამოკვეთა. იმავე ვიტალი ხაზარაძემ ცალსახად მოითხოვა არჩევნებისთვის მზადების პროცესში დროებითი საგამომიბეო კომისიის წევრთა ჩართვა, რადგან როგორც ხაზარაძემ განაცხადა, უკვე სახეზეა საკმაოდ სერიოზული დარღვევები. თუმცა, ჯერჯერობით, ამ ინიციატივას გამოხმაურება არ მოჰყოლია. შესაბამისად, 30 ნოემბრის არჩევნები კვლავ საარჩევნო ადმინისტრაციების თავსატეხი იქნება.

რამდენიმე სურათი ანა ავიზოვი

გიორგი ასანიშვილი

...პარლამენტის პლენარულ სხდომას სპიკერის სავარძელში მოკლათებული ვახტანგ რჩეულიშვილი უძღვება. ვიცე-სპიკერი უარში გენერალს ჰკავს - დარბაზში სულ 9 დეპუტატი ზის. სამი მათგანი ტკბილად თვლებს, ორი რალაცაზე ედავება ერთმანეთს, ერთი მიკროფონთან დგას, ერთი კი კრისკრად მსჭიდება. ტრიბუნასთან მყოფი გენერალური პროკურორის მოადგილე ვენედი ბენიძე პარლამენტარებს აცნობს დეუარდ შევარდნაძის ერთ-ერთ საკანონმდებლო ინიციატივას, რომელიც პროკურატურის საქმიანობის რეფორმირებას იხსნავს მიზნად - პროკურორებისთვის სავალდებულო უნდა იყოს სპეციალური ფორმის ტარება, რომლის ნიშნულსაც დაამტკიცებს... საქართველოს პრეზიდენტი. მოუწყენილობა აპოკავს აღწევს. მელაქოლია მოქალაქე ვახტანგ რჩეულიშვილსაც. უცებ, მას სპიკერის ჩაქუჩი მოხვდა თვალში (არაპირდაპირი გატებით) და ხალისი დაუბრუნდა: "არა კარგია ეს ჩაქუჩი, ამის დედა ვაჭრე, ცოტა მძიმე რომ არ იყოს", - საამური ფიქრები მიკროფონში გახმოვანდა ქართველი სოციალისტების თავკაცმა.

ვახტანგ რჩეულიშვილი

ეტყობა, რჩეულიშვილს გუშინ ძალიან სურდა სპიკერის "ჯადოსნური კვერთხის" ძალაში დარწმუნება. მან დიდხანს არჩია მსხვერპლი (თუმცა, როგორც მოგახსენეთ, არც ისე ფართო არჩევანი ჰქონდა) და თვლიდა რომ ლორთქიფანიძეს დაადგა, რომელიც სხდომათა დარბაზს ტოვებდა. "ქალბატონო როზა, სად მიბრძანდებით, მოგწონთ ახლა თქვენი საქციელი?"

წყალტუბოს რაიონის მაჟორიტარი დეპუტატი ადვოკატ ვახტანგ, შემდეგ მიკროფონთან მივიდა და ენა დაება: "ალო, ალო, ისა... ისა..."

"ალო, რა მოსკოვი-თბილისის ხანია? - ლაღობდა რჩეულიშვილი, - ასეთი საქციელისთვის პარლამენტს შეუძლია, საყვედური გამოგიცხადოთ."

როდესაც "ალიანსელთან" ლაზარაძის დარბაზში მორჩა, ვიცე-სპიკერის "ნაციონალებისგან" განცდილი ანაერით წყენაც ვახტანგს და ისეთი ძალით დააბრახუნა ჩაქუჩი, მის ხმას საკრებულოში ნამდვილად გაიგონებდა მხეილი სააკაშვილი.

"თავის დროზე, ოუსტიციის სამინისტროს მომხალდა კანონპროექტი სექსუალური უმცირესობათა უფლებების დაცვის შესახებ, მაგრამ ის ჯერ პარლამენტში არ შემოსულა. ალბათ, იქ იქნება მისი განხილვა," - მართალია, არ დაუთქვრეტებია, მაგ-

გიორგი ბარამიძე: "დღეს საქართველოს უსაფრთხოების დაცვა საბარეო ფრონტზე ხდება..."

თამარ ხორბალაძე

მშინ, როცა საქართველოს პარლამენტარები ერთმანეთს ასახიერებდნენ და სამი დეპუტატი დეპუტატის პარლამენტში ყოფნა-არყოფნის ბედი წყდებოდა, სადეპუტატო რიგებიდან გაეცილები ერთ-ერთი კანდიდატი გიორგი ბარამიძე სტამბოლში იმყოფებოდა და რუსეთის დელეგაციის ერთი - თერამეტზე - ებრძოდა.

სტამბოლში გამართულ ნატო-ს საპარლამენტო ასამბლეაზე საქართველოს პარლამენტი, ფინანსური პრობლემების გამო, მხოლოდ დელეგაციის ხელმძღვანელით იყო წარმოდგენილი. დისკუსიაზე, ქართული მხარის აქტიურობის შედეგად, რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობების თემა წამოიჭრა და გიორგი ბარამიძესაც ოთხჯერ მოუხდა გამოსვლა. "შე ვისაუბრე რუსეთის მიერ სა-

ქართველოს ტერიტორიის დაბომბვის ფაქტებზე, რასაც ადამიანთა მსხვერპლი მოჰყვა და რაზეც საერო-თავმოხროსო საზოგადოებრიობას შესაბამისი რეაგირება, ჩვენის აზრით, არ მოუხდენია. მეორე საკითხი გახლავთ სენარატიზმის ღია მხარდაჭერა რუსეთის მხრიდან. კერძოდ, მისი აქტიურობა აფხაზეთის კონფიქტზე და აფხაზეთში მცხოვრებთათვის რუსეთის მოქალაქეობის მინიჭება, რითაც რუსეთი საფუძვლად იმზადებს ამ ტერიტორიაზე საკუთარი პრეტენზიების გამოსაცხადებლად..." - ამ საკითხებზე გაიმართა დისკუსია ნატო-ს ასამბლეაზე დასაბუთებულ, რომლის მთავარი თემა სულ სხვა, კერძოდ - ნატო-ს გაფართოების პერსპექტივა გახლავდა.

ქართველი დელეგაციის მთავარი მონაწილედ იქცა ხალხთა ვლადიმერ ფირინოვსკი, რომელსაც გიორგი ბარამიძე "ლვალს" არ უკარგავს - "მისმა

გამოსვლებმა ყველას კარგად დაანახა რუსეთის რელური სახე და ამაზე ჩვენ გავიადგოდა ჩვენი პოზიციის დასაბუთება," - აცხადებდა იგი გუშინ, ვიზიტის შედეგების შეჯამებისას და საგანგებოდ უსვამდა ხაზს, რომ "ყირანოსკი კარგი საცემი კი იყო, მაგრამ..." მაგრამ პოლიტიკური გარჩევების ახალქართული მეთოდების გამოყენება "მარტოსულმა" გიორგი ბარამიძემ ნატო-ს საპარლამენტო ასამბლეაზე საჭიროდ აღარ ჩაითვალა.

სტამბოლში გიორგი ბარამიძე საქართველოს დამოუკიდებლობის ინტერესებს აქტიურად იცავდა. მან გუშინ განაცხადა კიდევ, რომ ნატოსთან ინტეგრაციისა და მსგავსი სტრატეგიული ხასიათის საკითხების განხილვა შორს უნდა იყოს მოდამოკიდებული ბატალიებისა და დაპირისპირებისგან.

თუმცა, საქართველოში ჩამოხრუნებულმა საგანგებოდ აღნიშნა საქარ-

თველოს ხელისუფლების არასწორი მიდგომა დიპლომატიური კორპუსის ფორმების საკითხისადმი:

"ზოგს საელჩოები პენსიონერების ნავსაყუდელი ჰგონია. არადა, დღეს სწორედ საგარეო ფრონტზე ხდება საქართველოს უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, რადგან, სამწუხაროდ, მხოლოდ ჯარით ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობას და უსაფრთხოებას კიდევ კარგა ხანს ვერ დავიცავთ..." - აღნიშნა მან.

და ბოლოს - საპარლამენტო ასამბლეაზე წარმოდგენილი დელეგაციების (აზერბაიჯანის, უკრაინის და ბალკანეთის ქვეყნების ნაწილთან) შორის დაიწყო კონსულტაციები ნატო-ს გაფართოების შესამე ტალის დაჯგუფების შექმნის თაობაზე, რათა ამ დაჯგუფებამ, თავის დროზე ვილნიუსში შექმნილი ათეულის მსგავსად, ერთიანი პოლიტიკა აწარმოოს ნატო-ში გაწევრიანებისთვის.

"მხსნათ ხალისაფლბა" დიდების ზანიტში

პირველი და მეორე კი, ამ დროს, ერთმანეთთან ურთიერთობებს არკვევენ

პირველი ბავარდიდა

კანონდარღვევის ფაქტები იჩქმალებოდა და ახლა, როდესაც დანაშაულის სტატისტიკა მოწესრიგდა, თვალშისაცემი გახდა კრიმინალური სამყაროს "საგმირო საქმეები" და სწორედ ეს ქმნის მეტად შემამფოთებელ სურათს. ამასთან, ნარჩენმაშვილის თქმით, მდგომარეობა თბილისში იმიტომაც გამწვავდა, რომ პანკისის ხეობაში დედატყლაქიდან სამართალდამცავების დიდი არმია გადაისროლეს და, ამდენად, ქვეყნის სხვა რეგიონებში, მათ შორის - თბილისისა და შიდა ქართლში სიტუაციის დაძაბვა, გარკვეულწილად, მოსალოდნელიც კი იყო.

კიდევ ერთი ფაქტორი, რომელსაც მინისტრი კრიმინალთა აღზევების მიზეზად ასახელებს, საკანონმდებლო ბაზაში არსებული ხარვეზებია.

"რთული კრიმინოგენული მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად აუცილებელია რიგი საკანონმდებლო აქტების მიღება და პოლიციისთვის ჩამორჩეული ზოგიერთი უფლების დაბრუნება," - აცხადებს ნარჩენმაშვილი, რომელიც 1998 წელს მიღებულ სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსს "უვარგისს" უწოდებს და თავისი ნათქვამის საილუსტრაციოდ იმ გარემოებას ასახელებს, რომ მისი მიღებიდან განვლული ოთხ წელიწადში კოდექსში უკვე 1200-მდე შესწორება შევიდა.

შეზღუდული საპროცესო ვადები და მწირი მატერიალურ-ფინანსური რესურსების საქმეს ართულებს. კანონმდებლობის და რამდენიმე პრინციპული დებულების გადახედვა აუცილებელია. ეჭვმიტანილად სსიპის 12-სათამიანი ვადა გათვალისწინებული იქნება, რომლებსაც კარგი კომპიუტერული ბაზა აქვთ და სადაც მანქანაში ბუნზინის ჩასმა პრობლემას არ წარმოადგენს. - დამნაშავეთა საპროცესო მომხმარებლების მიზეზების ჩამოთვლება განაგრძობს ნარჩენმაშვილი, რომელიც იქვე იმასაც დასძენს, რომ მის უწყებებს პარლამენტის უფროდელ საკითხთა კომიტეტში უკვე წარდგენილი აქვს კანონმდებლობაში შესატანი სასურველი ცვლილებების პროექტი.

პარლამენტართა დიდ ნაწილს საკანონმდებლო ხარვეზების თაობაზე მინისტრის მიერ გამოცემული პრეტენზია საფუძვლიანად მიანიჩა და

გამოთქვამს მზადყოფნას, მისი აღმარების გზით, ხელი შეუწყოს სამართალდამცავი ორგანიზების მუშაობის გაუმჯობესებას, ოღონდ, იმ პირობით, რომ ამ ცვლილებებმა ადამიანის უფლებები არ უნდა შელახოს.

მიუხედავად ამისა, დეპუტატებს მაინც ეჭვი ეპარებათ, რომ კრიმინოგენული მდგომარეობის გაუმჯობესების ერთადერთი მიზეზი საკანონმდებლო ბაზაში არსებული ხარვეზებია. ისინი სხვა მიზეზებსაც ასახელებენ. მაგალითად, "ახალი მემარჯვენიების" წევრის ფიქრია ჩიხრაძის განცხადებით, შინაგან საქმეთა მინისტრი "ძალიან გაერთო პოლიტიკური თამაშებითა და ცალკეულ ოპოზიციურ ძალებთან დაპირისპირებით," ხოლო ფრაქცია "გაერთიანებული დემოკრატიის" თავმჯდომარის გიორგი ბარამიძის თქმით, "კანონები სხვა სიბრტყეში არსებობს, ხელისუფლება კი სხვა მიმართულებით მიერეკება ქარავანს."

"პრობლემის არსი მდგომარეობს არა კანონმდებლობაში, არამედ ცალკეული ჩინონიკების დაქვემდებარებაში მყოფი დანაშაულები ეჭვმიტანილი იმ კრიმინალის თავხედობაში, რომლებსაც სახელმწიფო მინისტრი და პრეზიდენტიც კი ხედებიან," - აღნიშნავს ბარამიძე. ამასთან, შინაგან საქმეთა მინისტრს დეპუტატებმა მრავალი პრეტენზია სწორედ იმ საკითხშიც წაუყენეს, რომელსაც ნარჩენმაშვილი თავის აქტივად მიიჩნევდა. ენის პანკისში განხორციელებული ანტიკრიმინალური ოპერაცია.

"პანკისის ხეობაში ოპერაცია, ძირითადად, დასრულებულია. შესაპრობო დავარჩა რამდენიმე ძეხნილი, რომლებიც ისევ ხეობაში იმალებიან. შინაგანი ჯარი პანკისში მანამდე დარჩება, ვიდრე ჩვენთში სიტუაცია არ დარეგულირდება," - ხეობაში ასეთი დამომდებელი ვითარების დახატვის ფონზე, ნარჩენმაშვილი იმასაც იხსენებს, რომ სულ ცოტა ხნის წინათ, პანკისის შესასვლელში იყო წარწერები - СТОИ РЕСПУБЛИКА ИЧКЕРИЯ!, ხოლო თვალისა და ახმეტის რესტორნებში ჩვენში ბოევიკები ქეიფობდნენ.

ამგვარი კონტრასტისა და, მითუმეტეს, წარმატებული საპროცესო-ციისა არ საჯერა ფიქრია ჩიხრაძეს, რომელსაც დარწმუნებულია, რომ მთავარი კრიმინალური დაჯგუფებები (მაგალითად, ახმეტელების) პანკისში

ხელულებლები დარჩნენ და მხოლოდ წერილფეხობაა დაკავებული. პანკისის ეპოპეას ეჭვის თვალთ უყურებენ ბათუმური ალიანსის წევრებიც. მაგალითად, გიორგი თარგამაძე გაუცემულია იმით, რომ აქამდე ხელისუფლება ამტკიცებდა, თითქოს, პანკისის ხეობაში ბოევიკების არანაირი ბაზები არ არსებობდა, დღეს კი თავს იწონებს, რომ დიდი რაოდენობის საბრძოლო მასალისა და იარაღის ამოღება შეძლო.

პარლამენტში ნარჩენმაშვილის გუშინდელი გამოსვლისა აგრეთვე თვალშისაცემი იყო, რომ მინისტრი გულმოდგინედ ცდილობდა, თავისი მოღვაწეობა კვეთიერად გაემიჯნა ნონამორელების საქმიანობისგან.

"სხვათაშორის, იარაღის ყიდვა-გაყიდვით ბევრი ირჩენდ თავს. ასეთი რამ მე არ გამიკეთებია. თუკი ვინმეს არა აქვს კრიმინალბთან კავშირი, ეს მე ვარ," - აცხადებს ნარჩენმაშვილი, თუმცა, იმ მოტივით, რომ მხოლოდ გარაუდების დონეზე იცის, კონკრეტული დამნაშავე ჩინონიკების გვარების დასახელებაზე უარს ამბობს.

ამავე დროს, მიუხედავად დაფინანსებული მტკიცებისა, რომ პოლიტიკისგან შორს დგას, მინისტრმა ვერ გაუძლო ცდუნებას და რამდენიმე "საინტერესო" განცხადება მაინც გააკეთა.

"არჩევნების დროს იარაღიანი ხალხის სირბილზე უფრო საშიში საარჩევნო ტექნოლოგიებით მანიპულირებაა," - ნარჩენმაშვილის ამ თვალსაზრისს ზურაბ ფეანია მხრიდან პროტესტი და მინისტრთან მხარდელი პოლემიკა მოჰყვა, ხოლო იმის აღიარებამ, რომ "რანარი წყენაც არ უნდა მიიღო, პრეზიდენტს მაინც არ ჩაუუდგები ოპოზიციაში," - ოპოზიციის გარკვეული ნაწილის აღფრთოება გამოიწვია.

შს მინისტრისა და პარლამენტის გუშინდელი შეპერობა, გარკვეული სიმწევის მიუხედავად, "ზღვარს" არ გასცდენია. მართალია, რამდენიმე გამოსვლაში გაიფურა პასუხისმგებლობის საკითხმა, მაგრამ მას დაფინანსებული ხასიათი არ ჰქონია და მინისტრის იმპარსული მოთხოვნაში არ გადაზრდილა - საკანონმდებლო ორგანოში აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლებისთვის "განაჩენის გამოტანას და მის სისრულეში მოყვანას", უკვე დიდი ხანია, გადაეწვივინენ.

Advertisement for '24 საათი' newspaper, featuring a grid of classified ads and contact information for various services and businesses.

ბიზნესის ამბები

ევროპა: ინვესტიციები აღმოსავლეთისაკენ მიედინება

კეთილდღეობის სწრაფი ზრდა აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში ინვესტიციების მოცულობაზეც აისახება. ბულგარეთი, რუსეთი და რუმინეთი ყოველწლიურად უფრო და უფრო მეტ უცხოურ კაპიტალდაბანდებებს იზიდავენ. საკონსულტაციო კომპანია „Ernst&Young“-ის ექსპერტთა ანგარიშით, 2002 წელს ამ ქვეყნებში ინვესტიციების ოდენობა წინა წელთან შედარებით 54 პროცენტით იმატა. ამავდროს, ევროპის ქვეყნებში კაპიტალდაბანდებათა ოდენობამ 15 პროცენტით იკლო.

ყველაზე მეტიან ის ქვეყნები დაზარალდნენ, რომლებიც განსაკუთრებით არიან დამოკიდებული აშშ-ს ეკონომიკურ ვითარებაზე. ამდენად, მიმდინარე წლის პირველ ნახევარში დიდმა ბრიტანეთმა, ირლანდიამ და ჰოლანდიამ ხელს ინვესტიციების შეოთხედი დააკარგა.

ფრანგულ წყალმომარაგების სისტემას მყიდველი გამოუჩნდა

როგორც ჩანს, საფრანგეთის წყალმომარაგებისა და კანალიზაციის სისტემა ფრანგების ხელში დარჩება. საფრანგეთის ელექტრომონოპოლისტი "ი-დი-ეფი" აპირებს გაყიდოს "ვიენდე ენვირონმენტის" აქციათა ნაწილი, რომელიც 360 მილიონ ევროდ არის შეფასებული.

"ვიენდის" აქციათა 49,8 პროცენტი წვრილი აქციონერების ხელთაა, 9,4 პროცენტი - ფრანგი ინვესტორების, 80,8 პროცენტი კი "ვიენდე უნივერსალს" ეკუთვნის. "ი-დი-ეფი" სწორედ ამ პაკეტიდან აპირებს აქციათა 4-5 პროცენტის ყიდვას.

მოკლედ

თბილისი. თბილისის ვაჭრობაზე გუშინ დილიდან განახლდა და იგი 4-5 დღეში დასრულდება. როგორც „მედია-ნიუსს“ გენერალურმა დირექტორმა ვახტანგ ცაიაემ განუცხადა, თბილისი იტირთება, მტკვრის მარცხენა სანაპიროს დილიდან გაზის მინოდება ალუდგება. კერძოდ - ისან-სამგორის რაიონს, შემდეგ ვლდანს და ა.შ. „საქგაზის“ ინფორმაციით, თბილისი გუშინ დღის 11 საათიდან 750 ათას კუბ. მ. აირს აღებულობს. ოქტომბერში მოხმარებული აირის საფასური „თბილგაზში“ მთლიანად დაფარა. რაც შეეხება ნოემბერს, როგორც „საქგაზში“ აცხადებენ, ამაზე ჯერ შეთანხმება არ არსებობს. „თბილგაზის“ გენერალური დირექტორის თქმით, მოსკოვში მყოფმა სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრმა დავით მირცხულავამ ამ თემასთან დაკავშირებით მაილანა შეთანხმებებს, რომელიც დღეს საღამოს, მინისტრის დაბრუნებისთანავე გახდება ცნობილი. რაც შეეხება „იტერას-გან“ „თბილგაზისთვის“ გაზის პირდაპირ მონოდებას, ამ საკითხზე მხარეები ვერ შეთანხმდნენ და „თბილგაზი“ აირს „საქგაზისგან“ მიიღებს. **შედია-ნიუსი“.**

თბილისი.21.11.02. ბაქო-თბილის-ჯეიჰანის ნავთობსადენის მარშრუტის გადასწვვის საკითხს „ბი-პი“ არ განიხილავს. როგორც „მედია-ნიუსს“ ამ პროექტის ძირითადი ინვესტორი კომპანიის საქართველოს წარმომადგენლობაში აცნობებს, ბორჯომის ხეობის გავლით მარშრუტი შეფასებული და არჩეული იყო საქართველოს მხარესთან შეთანხმებით, ხოლო ალტერნატიული - ახალქალაქის და ყარაყაის მარშრუტების უარყოფითი მხარეები პროექტორების ადრეულ სტადიაში გამოვლინდა, რის გამოც ამ მარშრუტზე უარი ითქვა. „ბი-პი“-ს ინფორმაციით, ნავთობსადენის მარშრუტის შეცვლა იმიტომაცაა მიუღებელი, რომ ეს პროექტის დანების კიდევ 15 თვით გადაადგმება გამოიწვევს. ალტერნატიული გზების მოძიებით და შესწავლით პროექტის ღირებულებაც გაიზარდება. „ბი-პი“-ში აცხადებენ, რომ ეს ვაზსადენის პროექტის განხორციელებაზეც უარყოფითად იმოქმედებს. ინვესტორ კომპანიაში ბორჯომის რაიონში დამატებით, განსაკუთრებული ღონისძიებების ჩატარებას გეგმავენ. ამ ღონისძიებებზე მომავალ კვირას იმსჯელებენ საქართველოს მხარესთან ერთად. **შედია-ნიუსი“.**

ბაქო. „აზერბაიჯანი შემოფოთებულია იმით, რომ საქართველო აჭიანურებს დოკუმენტების მიღებას გარემოს დაცვის შესახებ ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ძირითადი საექსპორტო მილსადენის მშენებლობის პროექტის ფარგლებში“, - განუცხადა ჟურნალისტებს აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა ჰეიდარ ალიევმა პრელამი ნატოს სამიტზე გამგზავრების წინ. „პრელამი ამ საკითხს შეფარდნაქვსთან განვიხილავ, ვინაიდან საქართველო უკიდურესად გაუგებარ მოქმედებებს ახორციელებს, ჩვენ კი ბაქო-ჯეიჰანთან დაკავშირებით ყველა საკითხს ნოემბრის ბოლომდე უნდა გადავჭარო“, - განაცხადა ალიევმა. **„კავკას-პრესი“.**

სოხუმი. ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების კასკადის რეაბილიტაციის საკითხები განიხილეს აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის მთავრობის ვიცე-პრემიერმა, ეკონომიკის მინისტრმა ბესლან კუბრაევამ, სახელმწიფო კომპანია „ჩერნომორენერგოს“ გენერალურმა მდივანმა სერგეი ბაგაფშმა, საქართველოს სახელმწიფო მინისტრმა ავთანდილ ჯორბენაძემ, სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრმა დავით მირცხულავამ, გალის რაიონის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელმა რუსლან ქიშვარიამ. ეს შეხვედრა გალის რაიონის სოფელ საბეროში შედგა. აღინიშნა, რომ მხარეები დაინტერესებული არიან ენგურჰესის ჰიდროელექტროსადგურების რეკონსტრუქციის პროექტის რაელოზაციით მსოფლიო ბანკის მიერ გამოყოფილი თანხების ხარჯზე. როგორც ბესლან კუბრაევამ ჟურნალისტებს განუცხადა, დელეგაციის წევრებმა დაათვალიერეს ენგურჰესის ყველა სადგური, შეხვედნენ მომსახურე პერსონალს. „ჩვენ ვაპირებთ ეფექტურ თანამშრომლობას ამ პროექტის მიხედვით, ვიანადან აფხაზეთი, ისევე როგორც საქართველო, ელექტროენერჯიას ენგურჰესიდან იღებს, ჩვენ მისი შეფუთვებული მუშაობით დაინტერესებულნი ვართ“, - განაცხადა ბესლან კუბრაევამ. **„კავკას-პრესი“.**

თბილისი. 26 ნოემბერს „თბილწყალკანალის“ ტენდერში მონაწილე კომპანიები საბოლოო სატენდერო წინადადებებს წარმოადგენენ. როგორც კავკას-პრესს „თბილწყალკანალის“ პრესცენტრში აცნობეს, ტენდერში მონაწილე კომპანიებმა უნდა წარმოადგინონ დოკუმენტაცია, რომელიც აღნიშნულ იქნება, თუ რა სახის ტარიფის დადგენას აპირებს ტენდერში გამარჯვებული კომპანია. აღსანიშნავია, რომ ტენდერში გამარჯვების სიკომპანია, რომელიც ყველაზე დაბალ ტარიფს წარმოადგენს. შეფასებებით, რომ ტენდერი 2003 წლის 25 იანვრისთვის არის დაეგმილი, რომელშიც მონაწილეობის სურვილი გამოთქმა კომპანიამ გამოთქვა, აქედან ორი ფრანგული კომპანიაა, თითო-თითო კი - გერმანული, ესპანური და შრიტანული. მათი წარმომადგენლები უკვე გაეცნენ „თბილწყალკანალის“ ტექნიკურ მდგომარეობას. ცნობისთვის - ტენდერის შემდეგ ერთი წლის განმავლობაში წელის ტარიფმა არ უნდა მოიმატოს. **„კავკას-პრესი“.**

თბილისი. საქართველოს პრეზიდენტმა ხელი მოაწერა განკარგულებას ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის მთავრობის მიერ გამოყოფილი 30 მილიონი იუანის ათვალბასთან დაკავშირებით. როგორც კავკას-პრესს სახელმწიფო კანცელარიიდან აცნობეს, ეს თანხა მონხარდება საქართველოს ეკონომიკის განვითარებას და ტექნიკური თანამშრომლობის გაღრმავებას. აღნიშნულ შეთანხმებას ხელი მოეწერა 2001 წლის 13 აპრილს. პრეზიდენტმა ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროებს დაავალა პროექტების შემუშავება და ამ პროექტების განსახორციელებლად ჩინეთის ხელისუფლებასთან მოლაპარაკებების გამართვა. ჩინეთის ხელისუფლებასთან კონსულტაციების დასრულების შემდეგ ამ უწყებებმა დადგენილების პროექტი პარლამენტს უნდა წარუდგინონ სარატიფიკაციოდ. **„კავკას-პრესი“.**

ერევანი. 22 ნოემბერს ჟენევაში შედგება დასკვნითი სხდომა, რომელიც ეძღვნება მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციაში სომხეთის მიღების საკითხს. სხდომაში მონაწილეობის მისაღებად 19 ნოემბერს შეიკარგიაში გაემგზავრა სომხეთის დელეგაცია, რესპუბლიკის ვაჭრობისა და ეკონომიკური განვითარების მინისტრის კარენ ჩხმარიტაინის ხელმძღვანელობით. **„კავკას-პრესი“.**

მენარმეები ძალოვან სტრუქტურებს უნდოვლობას უცხადებენ

პირველი ვარიანტი

მიიღო მაკონტროლებელი ორგანიზებისა და ძალოვანი უწყებებისაგან გამოძაღვამ და რეკეტმა. თითქმის ყოველდღე საზოგადოებისათვის თვალნათელი ხდება ხელისუფლებისა და ცალკეული პოლიტიკური ჯგუფებისაგან კონკურენტებთან ანგარიშსწორების მიზნით ცალკეულ კომპანიებზე, ბიზნეს-სტრუქტურებზე და მეწარმეებზე თავდასხმებისა და ორგანიზებული კამპანიების ფაქტები, - ვკითხულობთ დეკლარაციამ.

შეხვედრაზე შექმნილი მდგომარეობიდან თავის დასაღწევად რამდენიმე ვერსია გამოიკვეთა. „საქარ-მიტროს მინისა და მინერალური წყლების კომპანიის“ პრეზიდენტმა მამუკა ხაზარაძემ ასეთი სახის შეხვედრები და საუბრები არაფრის მომტანად მიიჩნია და შეკრებილ მეწარმეებს კამპანიების შესთავაზა: **“სხვაგზა აღარ დავარჩენია, ან უნდობლობა უნდა გამოვუცხადოთ ძალოვან სტრუქტურებს ან კაპიტულაცია. მსგავსმა შეხვედრებმა თავისი შესაძლებლობები ამონურა. შედეგად კი ვერაფერი მივიღო, რადგან სახელმწიფოს არ აინტერესებს ჩვენი პრობლემები”**, - განაცხადა ხაზარაძემ. მდგომარეობიდან თავდასაღწევად და მთავრობის ყურადღების მისაქცევად კოლეგებს რადიკალური გზა შესთავაზა

კომპანია “კოკა-კოლას” პრეზიდენტმა თემურ ჭყონიამ. **“თუ ჩვენი პროტესტი გაფიცვით არ გამოვხატო, არაფერი არ გამოვა, ათი წელია ამ პრობლემებზე ვიკრიბებით და ესაუბრობთ, აზრი არა აქვს ასეთ შეხვედრებს. ხელისუფლებას ყველა ჩვენს კიოხებაზე პასუხი უნდა მოუთხოვოთ”**, - აღმფითება ვერ დამალა ჭყონიამ, რომელმაც იქვე დასძინა, რომ კაპიტულაციის გამოცხადება - ეს ალტერნატივა არ არის, იმიტომ რომ, უკვე დიდი ხანია, რაც ქართველმა მეწარმეებმა კაპიტულაცია გამოაცხადეს და შეურიგდნენ შექმნილ მდგომარეობას.

შეხვედრაზე შედარებით ოპტიმისტურად განწყობილი მეწარმეებიც იყვნენ. მათი აზრით, არსებული მდგომარეობის გამოსასწორებლად სულაც არ არის საჭირო მთლიანად სისტემის შეცვლა და ძირეული რეფორმების გატარება. ამისთვის საკმარისია საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა და მეწარმეებისათვის ხელშემშლელი მუხლები შეცვლა. **“მანქანა როცა ფუჭდება, მთლიანად კი არ ვაგდებთ, არამედ გაფუჭებული ნაწილის შეკეთებაზე ვფიქრობთ. ასევე უნდა მოვიქცეთ ამ შემთხვევაშიც”**, - განაცხადა მუსკავასტრანს ექსპლდტორის“ ხელმძღვანელმა გიორგი ცობანიძემ. მთავრობასთან მოლაპარაკების იმედი აქვს „ახალგაზრდა ფინანსისტთა და

ბიზნესმენთა ასოციაციის“ პრეზიდენტს ტარიელ გიორგაძესაც. მას სჯერა, რომ ხელისუფლებასთან გამართული მოლაპარაკებები ბიზნესისთვის სასარგებლო შედეგებს გამოიღებს. თუმცა, ის არც იმას უარყოფს, რომ, შესაძლოა, რადიკალური ზომებიც გახდეს საჭირო, მაგრამ მხოლოდ მას შემდეგ, რაც საბოლოოდ ნათელი გახდება, რომ მთავრობასთან დიალოგის მშვევობით არაფერი გამოვა. **“ჯერ კიდევ არის დარჩენილი ის რეზერვები, რომლითაც ჩვენ ხელისუფლებასთან აქტიურ დიალოგზე შეგვიძლია წავიდეთ. მაგრამ თუ ყველა მეთოდებსა და გზას ამოვუნურათ ამ პრობლემის გადასაჭრელად, მაშინ ჩვენ ყველა შემთხვევაში მემარტათვ გაფიცვის ფორმას”**, - აღნიშნა „ახალგაზრდა ფინანსისტთა და ბიზნესმენთა ასოციაციის“ პრეზიდენტმა.

მეწარმეობისათვის არასასურველი მდგომარეობის ერთ-ერთ გამოშენვე მიზეზად ტარიელ გიორგაძემ “მეწარმეების საქმიანობაში სახელმწიფო ჩინოვნიკების, ძალოვანი სტრუქტურების, საბაჟო-საგადასახადო დეპარტამენტების წარმომადგენლების არაოფიციალურ წილში ჩაჯდომა” დაასახელა. მეწარმეების მიმედ დეგომარება ვანი ჩხარტამვილმა იმით ასანა, რომ სახელმწიფო რეკეტის გარდა, მეწარმეზე ზნუნოლას

შავი სამყაროს წარმომადგენლებიც ახორციელებენ, რაც ძალიან საშიშ ტენდენტად მიიჩნევა. **“შენდენტია ისეთია, რომ ან უნდა მოვკლან, ან უნდა გაურიგდე და უთავმოყვარედ უნდა იცხოვრო. თუ ასეთი გამრიგებლური ურთიერთობები გაგრძელდა, ამის შედეგად შემოიკრება ჩვენი ბიზნესი და მოგება”**, - განაცხადა ჩხარტამვილმა. მან იქვე იმედი გამოთქვა, სჯერა, რომ ერთობლივი ძალიებით არსებული მძიმე მდგომარეობიდან გამოსავალს მოძებნია.

შეხვედრის ბოლოს მიიღეს განწყვეტილება, რომ რამდენიმე დღეში საქართველოს გადამხდელთა კეწპირის საბჭო პრეზიდენტს გაუგზავნის „ახალგაზრდა ფინანსისტთა და ბიზნესმენთა ასოციაციის“ მიერ მომზადებულ მოხსენებას - „ბიზნესისა და მეწარმეობის განვითარებისთვის ხელშემშლელი ფაქტორები“, რომელშიც საუბარი იქნება ბიზნეს-სფეროში არსებულ ძირითად ბარიერებზე, რომელსაც ქართველი მეწარმეები ყოველ ნაბიჯზე აწყდებიან. საბჭო კანტეგორიულად მოითხოვს, რომ ხელისუფლებამ ეს საკითხი მთავრობის უახლოეს სდომამზე განიხილოს.

მეწარმეებს მხარდაჭერა ალუთქვა შეხვედრაზე მისულმა პარლამენტარმა დავით სალარიძემ და “მეწარვენიების“ ერთ-ერთმა ლიდერმა დავით გამყრელიძემ.

„იი-ი-ის თელასმა“ და მთავრობა ერთმანეთს გაუბნა

გაუგებარია, რა გზით დაფარავს მთავრობა დენის ტარიფის დანამატს

ივანსიო ირიბარენი

“ხელისუფლება ყველაფერს იღონებს ზამთრის სეზონში “ეი-ი-ეს თელასის“ დასახმარებლად”, - ეს განცხადება სახელმწიფო მინისტრმა ავთანდილ ჯორბენაძემ გუშინ ამერიკული კომპანიის გენერალურ მენეჯერთან, ივანსიო ირიბარენთან, გამართულ შეხვედრაზე გააკეთა, რითაც ეს უკანასკნელი ამკარად კმაყოფილი დარჩა. ირიბარენი იმითაც კმაყოფილია, თუ როგორი ყურადღებით ეთმობა მთავრობა “ეი-ი-ეს თელასის” მოთხოვნებს და ახლა იმ თანხების მიღებას ელის, რომელიც საჭიროა “თბილსრესის” მეცხრე ენერგობლოკის ასამუშავებლად და მის მიერ რუსეთისთვის საქართველოს ნაცვლად გადახდილი ელექტროენერჯიის დაეალიანების თანხის ასანაზღაურებლად.

განსვა კჰინჩიადი

მთავრობა სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრის დავით მირცხულავას მოსკოვში ვიზიტს წარმატებულს უწოდებს. ხელისუფლებმა განცხადებით, ამის საფუძველს რუსულ კომპანიებთან, “იტრასა” და “რაო ექსთან”, ბუენბერეიო აირისა და ელექტროენერჯის მონოდებაზე მიღებული შეთანხმებები იძლევა. ამჟამად ქართული ენერჯოსისტემის უმთავრესი საზრუნავი მეცხრე ენერგობლოკია. “ეი-ი-ეს თელასის” გენერალური მენეჯერი ივანსიო ირიბარენის განცხადებით,

მეცხრე ბლოკი ტექნიკურად გაშვებისთვის მზად არის და მთავარ პრობლემას მისი ამოქმედებისთვის აუცილებელი თანხების მოზიდვა წარმოადგენს. ეს თანხა კი საკმაოდ სოლიდურია. იმისთვის, რომ მეცხრე ენერგობლოკმა გამართულად იმუშაოს, ყოველთვიურად, დაახლოებით, 3,7 მილიონი დოლარია საჭირო. ამ თანხის შესამდეი “ეი-ი-ეს თელასის”, ხოლო დანარჩენი - საბითუმო ბაზრის მიერ უნდა დაიფაროს. ირიბარენის თქმით, “ეი-ი-ეს თელასი” თავის წილს აუცილებლად გადაიხდის, მაგრამ საჭიროა საბითუმო ბაზრის მხრიდანაც

ავთანდილ ჯორბენაძე

გადახდის უზრუნველყოფა. საქართველოს მთავრობა ირწმუნება, რომ საბითუმო ბაზარი პრობლემებს არ შექმნის და საჭირო თანხებს დროულად გადაიხდის.

მეცხრე ბლოკის ამუშავებისთვის საჭირო თანხების გარდა, ამერიკული კომპანია ხელისუფლებიდან იმ 1.3 მილიონ დოლარსაც ითხოვს, რომლითაც მან, ქართველი მხარის ნაცვლად, რუსეთიდან მოწოდებული ელექტროენერჯის მარშანდლი დავალიანება გაუსტუმრა შუამავალ კომპანია “ვინფვილდს”. გუშინდელ შეხვედრაზე “ეი-ი-ეს თელასი” და მთავრობა შეთანხმდნენ, რომ ფინანსთა სამინისტრო აღნიშნულ თანხას 2003 წლის ბუჯეტში გაითვალისწინებს და კომპანია მას ინვარშივე მიიღებს. მნიშვნელოვანია, რომ “რაო ექსთან” მიღწეული მთონხმების თანახმად, რუსული კომპანია ელექტროენერჯის (დაახლოებით, 100 მეგავატზე) “ეი-ი-ეს თელასს” მიანვდის. ამჟამინდელი შეთანხმებით, ირიბარენის განაცხადზე, გათვალისწინებული იქნება ადრინდელი შემთხვევების გამოირება - როცა “ეი-ი-

ეს თელასის” მიერ შექმნილ ელექტროენერჯიას მის უკითხავად აწვდიდნენ საქართველოს სხვა რეგიონებს.

ჯერჯერობით, ისევე არ დადგებილა მექანიზმები, რომლითაც ხელისუფლებამ ელექტროენერჯის ტარიფის დანამატი მოსახლეობის ნაცვლად უნდა დაფაროს. ირიბარენი იმედოვნებს, რომ გარკვეული გზა პრობლემის მოსაგვარებლად მოიხანება, მაგრამ მანამდე იგი ვაზრდელ ტარიფზე გადაწვარიშებულ ქეთირებს უგზავნის თბილისელებს. ამ მექანიზმის გარკვეულ ჩანასახზე უკვე საუბრობს სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრის მოადგილე მერაბ კვეკველქირი. მისი ინფორმაციით, ვაისად, ტარიფის დანამატის კომპენსაციის სახით, “ეი-ი-ეს თელასი” ჯერ 3.3 მილიონ ლარს მიიღებს სახელმწიფოსგან, ხოლო შემდეგ უკვე აშშ-ს სამთავრობო დახმარების ფარგლებში - 5.5 მილიონ ლარს. საერთოდ, კომპენსაციის მთლიანი თანხა, რაც 15-18 მილიონ ლარს შეადგენს, ამერიკულ კომპანიას ეტაპობრივად გადაერიცხება.

გალვა ნათელავილი მთავრობას „ნიურნბერგის“ პროცესიში ემუქრება

სოფო კჰინჩიადი

საკონსტიტუციო სასამართლოში დიდი ხნაურით დაიწყო ლეიბორისტული პარტიის ლიდერის, შალვა ნათელავილის, სარჩელის განხილვა. ნათელავილი კომპანია “ეი-ი-ესსა” და ქონების მართვის სამინისტროს შორის დადებულ ჩარჩო ხელშეკრულებას ანტიკონსტიტუციურად მიიჩნევს და მის გაუქმებას მოითხოვს. აღნიშნული საჩრელი საკონსტიტუციო სასამართლოში რამდენიმე წლის წინ შეიტანეს. მისი არსებითი განხილვა კი სასამართლო კოლეჯიამ, მოსამართლე უცსარიონ ზოიძის თავმჯდომარეობით, გუშინ დაიწყო.

თავის გამოცხადებულ ლეიბორისტული პარტიის ლიდერმა, როგორც მოსალოდნელი იყო, საკმაოდ ხმაამღალი განცხადებები გააკეთა. ნათელავილმა ამერიკული კომპანია “ეი-ი-ეს თელასი” მათვობურ საქმიანობაში დააბანაშულა და მისი საქართველო-

დან გაძევება მოითხოვა. მან “ეი-ი-ეს თელასის” გენერალურ დირექტორს, ივანსიო ირიბარენს, სამშობლოში (ვენესუელაში) დაბრუნება ურჩია. ნათელავილი საქართველოს მთავრობას ანტიკონსტიტუციური ნორმატიული აქტების მიღებისათვის სასამართლოში “ნურნბერგის” პროცესის გამართვით დაემუქრა. ლეიბორისტული პარტიის ლიდერის საჩრელი რამდენიმე ნორმატიული აქტის ანტიკონსტიტუციურებაზე საუბარი. მათ შორის, პრეზიდენტ შევარდნაძის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებზეც, რომლებიც ენერგეტიკის ობიექტების პრივატიზებას ითვალისწინებს. ნათელავილი აცხადებს, რომ პრეზიდენტის აღნიშნული გადაწყვეტილებები არღვევს კონსტიტუციას, სადაც მითითებულია, რომ ენერგეტიკის ობიექტების გასხვისება კანონით იკრძალება. გარდა ამისა, საჩრელი საუბარში მომხმარებელთა უფლებების დარღვევაზეც. მოსარჩელე მხარეს მიაჩნია, რომ “ეი-ი-ეს თელასი” ელექ-

ტროენერჯის სადისტრიბუციო ქსელის მონოპოლისტური კომპანიაა და იგი თავისი სურვილით, პერმანენტულად ზრდის ელექტროენერჯის ტარიფს, რაც არღვევს თბილისელი მომხმარებლის უფლებებს, რადგან ეს უკანასკნელი გადახდისუუნარია.

სასამართლო პროცესზე მოასახე მიღებულ ნარმოდგენილნი იყვნენ საქართველოს პრეზიდენტი, პარლამენტის და ენერგეტიკის მარეგულატორული ეროვნული კომისიის თავმჯდომარეები. ცხადია, არც პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე და არც პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო პრივატიზებას ითვალისწინებს. ნათელავილი აცხადებს, რომ პრეზიდენტის აღნიშნული გადაწყვეტილებები არღვევს კონსტიტუციას, სადაც მითითებულია, რომ ენერგეტიკის ობიექტების გასხვისება კანონით იკრძალება. გარდა ამისა, საჩრელი საუბარში მომხმარებელთა უფლებების დარღვევაზეც. მოსარჩელე მხარეს მიაჩნია, რომ “ეი-ი-ეს თელასი” ელექ-

ამიტომ აბსოლუტურად გაუგებარია, რატომ არ იკადრა სემევის თავმჯდომარე სასამართლოდ გამოცხადება?” - განაცხადა შალვა ნათელავილმა. თუმცა, ზემოთ დასახელებულმა ყველა უწყებამ პროცესზე საკუთარი წარმომადგენლები გამოგზავნა.

გუშინდელი სასამართლო სხდომა მხოლოდ სასარჩელი მოთხოვნების ზოგადი განხილვითა და მხარეთა მიერ შუამდგომლობების დაყენებით შემოიფარგლა. უნდა აღინიშნოს, რომ სასამართლო კოლეჯიამ დაამტკიცებულა ლეიბორისტთა ყველა შუამდგომლობა, მათ შორის, ნათელავილის შუამდგომლობა სასამართლო პროცესზე პრეზიდენტ ედუარდ შევარდნაძის მოწვევის თაობაზე. ნათელავილის აღმფითება სემეკის თავმჯდომარის, ელიზბარ ერისთავის, მოუსჯელელობა გამოიწვია.

“ერისთავსა ხომ არ დაუფრევიდა ბერლინის კედელი, არც რეიგანის ჩამოურთმევია ხელი და ნენსისთანაც არ უცეკვია ტანგი?”

სკოლა - მშობლებისთვის

იმ 25 ათასამდე უნარშეზღუდული ადამიანიდან, რომელიც დღეს საქართველოში მოითვლება, უმეტესობა მუცლადყოფნის, მშობიარობის ან დაბადებიდან 6 კვირის განმავლობაში დაინვალიდა. დღეს ექსპერტებს დანაშაულებით შეუძლიათ თქვან, რომ ჩვენში ყველაზე გავრცელებული ცერებრალური დამბლის მიზეზი ორსულობის დროს წარმოქმნილი გართულებებია.

ბაპა ჭიანი

სახელმწიფო ფედერალური პროგრამის მიხედვით, ორსულთა კონსულტაციები და ყველაზე აუცილებელი სამედიცინო შემონიშნებები უფასოა, მაგრამ მომავალ დედებს მინიჭ უნეით დახარჯვა. ვისაც ამის შესაძლებლობა არა აქვს, მშობიარობამდე ვერ ახერხებს ექიმის ნახვას. 9 თვის განმავლობაში დაშვებული შეცდომები კი მშობიარობის დროს ვეღარ გამოისწორდება.

საკუთარი მომავლისადმი ეს იძულებითი უყურადღებობა, რომელსაც მხოლოდ მატერიალური პრობლემები უდევს სარჩულად, უახლოეს მომავალში, შეიძლება, გარკვეულწილად შერბილდეს. გაეროს ბავშვთა ფონდის (UNICEF) მხარდაჭერით, საქართველოში ხორციელდება დედათა განათლების ორი მნიშვნელოვანი პროექტი. სამშობიარო სახელში, რომლებიც მეანობის სახელმწიფო პროგრამებს ახორციელებენ, ისწავება ე.წ. მშობელთა სკოლების კაბინეტები. ისინი აღჭურვილი იქნება ბიბლიოთეკით, ტელევიზორით, ვიდეომანკინოფონითა და ქსეროქსის აპარატით. სპეციალურად ამ სამსახურისთვის განსწავლული სამედიცინო პერსონალი მათ ყველა კითხვაზე უპასუხებს, საინტერესო მასალათა ასლები კი მომავალ დედებს შეეძლება, თანაც წაიკონ.

არასამთავრობო ორგანიზაცია "ორთოსმა", რომელიც მშობელთა სკოლების პილოტური პროექტის განხორციელებაზეა პასუხისმგებელი, შეაგროვა ყველა საჭირო, ადგილობრივი და უცხოური ლიტერატურა. შეიქმნა ახალი სახელმძღვანელოც, რომელიც მოიცავს დედობის მთელ სპექტრს, ორსულობის დავებმიდან დაწყებული, მოზარდობის პერიოდით დამთავრებული. UNICEF-ისა და "ორთოსის" წარმომადგენლების გარდა, მასზე 8 კონსულტანტი მუშაობდა. სახელმძღვანელოში მოცემულია სპეციალური ვარჯიშები ორსულებისთვის და მომავალი მშობიარობისთვის მათი ფსიქოლოგიურად მომზადებისთვის აუცილებელი რჩევები. ეს მნიშვნელოვანი სიახლეა ქართული სინამდვილისთვის.

მომავალ დედებს საშუალება ექნებათ, ნახონ საგანგებოდ მათთვის შექმნილი ვიდეომასალაც. UNICEF-

მოკლედ

თბილისი. 23 ნოემბერს დაბა ბაკურიანში უმაღლესი განათლების რეფორმის გაცნობის მიზნით, ჟურნალისტებისათვის გაიმართება საინფორმაციო ტრენინგები, რომლის ორგანიზატორია განათლების მართვისა და დეველოპმენტის ინსტიტუტი. პარლამენტის 2002 წლის პირველი მარტის დადგენილებით განისაზღვრა ამ რეფორმის ძირითადი მიმართულებები. სწორედ პარლამენტის დაკვირვებით შექმნა საექსპერტო ჯგუფი, რომელიც უმაღლესი განათლების ახალი კანონპროექტზე მუშაობს. ბაკურიანში დადგენილი ტრენინგების განათხიზნა მასმედიის წარმომადგენლების გაცნობა ამ რეფორმის მიზნებსა და მიმართულებებზე, რათა საზოგადოებისთვისაც ცნობილი გახდეს მისი აქტუალურობა და მინარსი. დადგენილია ჟურნალისტების შესვედრა ექსპერტთა ჯგუფთან და დისკუსიები. ტრენინგში მონაწილეობას მიიღებს 15-მდე ჟურნალ-გაზეთისა და ტელერადიომასშვებლობის წარმომადგენლები. ტრენინგებს, რომელიც 24 ნოემბერს დასრულდება, სოროსის ფონდი აფინანსებს. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. დღეს ოუსტიციის სამინისტროს სააღსრულებო დეპარტამენტმა ნაძალადევის რაიონში, დადინასა და ლუჩხუმის ქუჩების გადაკვეთაზე მდებარე სავაჭრო ობიექტი დაანგრა. მისი დაზარების შესახებ გადაწყვეტილება გლდან-ნაძალადევის რაიონულმა სასამართლომ წაუშალა, 17 ივლისს მიიღო. ეს ობიექტი ამ ტერიტორიაზე თემქაზე მცხოვრებმა, მოქალაქე სერგო სახიაშვილმა ააშენა. როგორც გაიკრვა, აღნიშნული მოქალაქე მუშაობდა ამ ტერიტორიაზე მდებარე ყვევლების მალაზიაში, რომლის დაწვის შემდეგ საკუთარი ინიციატივით ააშენა ახალი სავაჭრო ობიექტი, ისე რომ არც პროექტი ჰქონია და არც არქიტექტურული სამშენებლო ინსპექციის ნებართვა. შენობის დაზარების ნებართვისთვის სასამართლოს არქიტექტურულმა ინსპექციამ მიმართა. მოქალაქე სახიაშვილი სასამართლოზე არ გამოცხადებულა და არც სასამართლოს გადაწყვეტილება, ამიტომაც აღმასრულებელ სამსახურს შენობის დაზარების უფლება მიეცა. როგორც სააღმსრულებლო სამსახურის უფროსი გიგლა აგულაშვილი აცხადებს, დღევანდელი ღონისძიება სააღსრულებლო სამსახურის ხარჯებით მოხდა და დიდი თანხა არ დასჭირვებია. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. შს სამინისტროს ეკოლოგიურმა პოლიციამ აშხილა შპს „ექსპრეს სერვისი 2000“-ის მფლობელი მერაბ დიაკონიძე, რომელიც ფალსიფიცირებულ ლიწონათს აწარმოებდა. როგორც თბილისის ეკოპოლიციის შტაბის უფროსმა ვახტანგ ლორიაშვილმა განაცხადა, ამოღებულია სარეალიზაციოდ გამზადებული 240 ლიწონათის ბოთლი.

ამ ფაქტთან დაკავშირებით თბილისის დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის სასამართლოში სისხლის სამართლის საქმე აღიძრა. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. ს\ს "თბილგაზის" ტექნიკური დირექტორის თენგიზ არშილაგას ცნობით, გაზამბანაწილებელი ქსელის დატვირთვა გუშინ დაიწყო. საბურთალოს რაიონში გაზის მიწოდება გუშინვე დასრულდა. დღეს კი სამგორისა და გლდანის გაზამბანაწილებელ სადგურებს გაზისთან და ბუნებრივი აირის მიწოდება ეტაპობრივად აღდგება, პირველ რიგში, სამგორისა და გლდანის რაიონებში. დღესვე განახლებულა ზემო ვეძისის გაზმომარაგება. არშილაგას განცხადებით, "თბილგაზი" ეცდება, მომხმარებელს ბუნებრივი აირი მაქსიმალურად მოკლე ვადაში, ორ კვირაში, მიანიღოს. "თბილგაზი" მოსახლეობას სთხოვს, უსაფრთხოების მიზნით, გაზის ონკანები გადაკეტონ. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. ტრანსპორტის რეგულირებისა და მართვის სამსახურის მიერ ავტობუსების შესაქმნად გამოცხადებული ტენდერის შედეგები ერთ კვირაში გამოცხადდება. როგორც სამსახურის უფროსი ოთარ ჭიაშვილი აცხადებს, ტენდერის შედეგების გაცნობის შემდეგ 10 ავტობუსს შეიძენენ, რისთვისაც თბილისის ბიუჯეტში 100 ათასი ლარია გათვალისწინებული. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის ცენტრში ნოემბრის თვეში 6 ახალი შემთხვევა აღინიშნა. ინფიცირებულთაგან 4 თბილისელია. წელს 11 თვის განმავლობაში კი 81 ახალი შემთხვევა გამოვლინდა. დღეისთვის საქართველოში შიდსით სულ 361 დაავადებულია რეგისტრირებული, მათგან 149 თბილისელია, 59-59 - აჭარისა და სამეგრელოდან, 28 - იმერეთიდან. დაავადებულითა 70 პროცენტში ნარკომანია. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. ველოსიპედით დედამინის გარემოში მოგზაურ გინესბუქის წინის მრავალგზის რეკორდმენ ჯუშუბერ ლევანს, რომელიც სამშობლოში ორი კვირის წინათ დაბრუნდა, თბილისის მერმა საჩუქარი დაახვედრა, დიდუბეში მშენებარე 15-სართულიან სახლში მშენებელ სარეზუმე ორთაბიანი ბინა გადასცა. მარიალია, აშმაბად სახლის მშობლად 5 სართულიანი აშენებულია და ამ 5 სართულის აშენებას 5 წელიწადი მოანდომეს, მაგრამ ქალაქის ხელმძღვანელობა ირწმუნება, რომ დანარჩენ 10 სართულს ერთ წელიწადში მიამატებენ. "გამზადებული ბინა კი მერბია. მოგზაურობის შესახებ წიგნის დაწერას ვაპირებ და იზოლირება მჭირდება. თანაც, უცხოეთიდან სტუმრებს ველი, სივრცის გამო ჩემს ბინაში ვერ მივიღებ, არც სასტუმროს ქორაბობს საშუალება მაქვს. თუმცა ეს, ამისთვისაც დიდი მადლობელი ვარ," - აცხადებს რეკორდმენი. **"24 საათი"**

ჰომოსექსუალებზე „ნოთელ ნიგზე და ნესხაზე“ პარლამენტში იმსჯელეს

გუშინ პარლამენტის ჭავჭავაძის სახელობის თითქმის ცარიელ დარბაზში გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის კომიტეტმა "წითელი წიგნისა და წითელი ნუხის" შესახებ კანონპროექტი განიხილა. კანონპროექტმა კომიტეტის მოწონება დაიმსახურა. უახლოეს მომავალში ის განსახილველად პარლამენტს წარედგინება.

თეორ მამალაშვილი

კანონპროექტი, რომელიც მიზნად ისახავს იმეითა და გადაშენების ვიდრე სამი წლის ასაკამდე. ამ საკითხების განსაზღვრებად ახალი სახელმძღვანელო შექმნა არასამთავრობო ორგანიზაციამ "კლარიტას-მა". იგი მშობლებს მიაწვდის ინფორმაციას იმაზე, თუ, სხვადასხვა ასაკში, როგორი კვება, ჰიგიენის რა ნორმების დაცვა, რომელი აცრების ჩატარება საჭირო იმისთვის, რომ ბავშვი ჯანმრთელი იყოს და როგორ შეიძლება მის გონებრივ განვითარებას შეეწყოს ხელი.

ეს კიდევ ერთი სიახლეა საქართველოსთვის. ჩვენში არსებული ლიტერატურისგან განსხვავებით, ეს წიგნი მშობლებს ასწავლის, როგორ შეუწყონ ხელი შვილებში ნატიფი მოძრაობის თუ ემოციური, ფსიქოლოგიური განვითარებას, თანატოლებთან, უფროსებთან მათი ურთიერთობის ჩამოყალიბებას, რაზეა საჭირო აქცენტების გაკეთება, რათა ბავშვს ათვისების, სწავლის უკეთესი უნარი ჰქონდეს. დამტკიცებულია, რომ ადამიანის განვითარება დაბადებიდან კი არა, მუცლადყოფნიდან იწყება. ამ დროს ნაყოფი ბევრ რამეს ითვისებს, ესმის დედის ხმა, რეაგირებს გამიზიანებლებზე. დამტკიცებულია ისიც, რომ, თუ ბავშვი თბილ, კეთილგანწყობილ გარემოში იზრდება, მეტი შესაძლებლობებითაც გამოირჩევა.

ნანა ქადაგიშვილი

კატეგორიულ მანდილოსნებს სააკაშვილი შეჰპირდა, შატბერაშვილს კომისიის თავმჯდომარედ კი დავეტოვებთ, მაგრამ კულტურის სფეროს არ ვაგაკარებთო. თუმცა, "თეთრი მანდილი" ისეა გალიზიანებული, ასეთი დაპირებითაც არ კმაყოფილება და შატბერაშვილისგან ბოდიშის მოხდას ითხოვს. თუ არ დაიჩქებს და ბოდიშს არ მოგვიხდის, სასამართლოში ვუჩივლებთო, - იმუქრებიან "თეთრი მანდილის" წარმომადგენლები.

ყველაფერი კი ვინო ზოდელავას "ზრალია". საკრებულოს სხდომაზე "თეთრი მანდილის" ხელმძღვანელმა ქეთი დოლიძემ, თეატრის სხვა წარმომადგენლებთან ერთად, ქალაქის მთავრობას ზოდელავას ხელშეუხებლობა მოსთხოვა. სოციალურ საკითხთა კომისიის ახლად დანიშნულ თავმჯდომარეს განუცხადებია, ეს ქალბატონები მერიიდან სუბსიდიები იღებენ და ზოდელავას შეცვლა ამიტომაც არ უნდათ. ნუ ვთმინიათ, ფულს მეც მოგვცემთო, თუქვამს მათთვის, თანაც, სდომის დასრულების შემდეგ დასაღაბარაკებლად მისული "თეთრი მანდილის" მესვეურისთვის ხელი აუწევიდა, ნუ გამოიტყრეთ საქმეო. ასეთმა საქციელმა "თეთრი მანდილის" წარმომადგენლებში ისე შეურაცხყო, დღემდე ვერ დამფრთხილებულან. შატბერაშვილმა ისიც კი არ იცის, რომ ჩვენი ორგანიზაცია არასამთავრობოა და მერიისა

გურანდა გაბუნია და ქეთი დოლიძე

გან არ ფინანსდება და "თეთრი მანდილი" ასე ავადებულად მოპყრობას არ იმსახურებსო, განუმარტავს საკრებულოს სოციალურ საკითხთა კომისიის თავმჯდომარეს ქეთი დოლიძეს. ქალბატონმა ქეთიმ ამ საკითხს გუშინ პრესკონფერენციაც მიუძღვნა და ჟურნალისტებს ზოდელავა-მისული "თეთრი მანდილის" მესვეურისთვის ხელი აუწევიდა, ნუ გამოიტყრეთ საქმეო. ასეთმა საქციელმა "თეთრი მანდილის" წარმომადგენლებში ისე შეურაცხყო, დღემდე ვერ დამფრთხილებულან. შატბერაშვილმა ისიც კი არ იცის, რომ ჩვენი ორგანიზაცია არასამთავრობოა და მერიისა

გამგებლები სოფლა „აცრილები“ არიან

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი ამირან გამყრელიძე გამგებლებს ოციკალურად და სრული სერიოზულობით დაემუქრა. მთავრობის სხდომაზე კონკრეტულ პირებს დავასახელებ და მათი პასუხისმგებლობის საკითხს დავაყენებო, ბრძანა მინისტრმა. საქმე ისაა, რომ გამგებლები ურყევად აგრძელებენ პრეზიდენტის ბრძანებულებებისა და განკარგულებების ფეხებზე დაკედების დამკვიდრებულ ტრადიციას, რასაც ადამიანთა სიცოცხლე ეწირება.

ზაზა ფაშაშვილი

პრეზიდენტმა ჯერ კიდევ 1997 წელს გამოცხადებულ ბრძანებასა და ნინაალმდეგო ღონისძიებების შესახებ, რომელსაც იმეითა და ნაკლისის გარდა, თურმე, არავინ ასრულებს. ყველა გამგებელი ვალდებულია წელიწადში ორჯერ გააკეთოს ანგარიში სახელმწიფო მინისტრის სახელზე. წელს ანგარიში მხოლოდ ორმოცი რაიონიდან გამოავაზენეს, ნაცვლად სამოცდახუთისა. ისიც ზერელე და საქეფო. გამგებლები წერენ, აძენენ და ამდენი ძალდი ავტორითო, მაგრამ დაკებენლთა და გარდაცვლილთა რაოდენობა სულ უფრო და უფრო იზრდება.

წელს საქართველოში ცოფის საწინააღმდეგო აცრა 12 ათას ადამიანს დასჭირდა. 9 დაკბენილი გარდაიცვალა იმის გამო, რომ მათ ექიმს დროზე არ მიაკითხეს. შარშან იგივე მიზეზით გარდაიცვალა 10 ადამიანი. ასეთი რამე ცივილიზებულ სამყაროში, კარგახანია, აღარ ხდება. მიუღწეროაში ცოფზე წელიწადში მხოლოდ ერთ-ორ ადამიანს ცრიან. ესეც ის შემთხვევებია, რაცა დაკბენა

წილობაზე ჩვენთან საუბარში თავს იმითაც იწონებდა, რომ კანონპროექტის თითოეული დებულება შესაბამისობაშია ბუნების დაცვის საერთაშორისო კავშირის IUCN-ის მიერ შემუშავებულ მთელ რიგ სახელმძღვანელო დოკუმენტებთან.

ერთადერთი შენიშვნა, რომელიც გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის კომიტეტს ჰქონდა, ზოგიერთი ტერმინის განსაზღვრებას ეხებოდა. ჩხოზაძე კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილეს, როზა ლორთქიფანიძეს შეჰპირდა, რომ უახლოეს დღეებში შენიშვნას აუცილებლად გაითვალისწინებდა.

გუშინ გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრი ნინო

უფლებამოსილი გახდება, "წითელი წიგნი" ოფიციალური გამოცემების საფუძველზე შეიმუშავოს და გამოცეცს სახელმძღვანელოს ადაპტირებული ვერსია სკოლამდელი და დაწყებითი სასკოლო ასაკის ბავშვებისთვის.

კანონპროექტის ძალაში შესვლის შემდეგ ის გახდება ერთადერთი ოფიციალური დოკუმენტი, რომელიც საფრთხის წინაშე მყოფ ფლორისა და ფაუნას დაცვას.

კანონპროექტის ამოქმედებისთანავე შესაბამისი ცვლილებები მეცადინისტრაციულ, სისხლის სამართლისა და საგადასახადო კოდექსებში, ტყის, გარემოს დაცვის, წყლის, ცხოველთა და მცენარეთა დაცვის შესახებ კანონებში.

„თეთრი მანდილი“ ითხოვს, დაუბრუნოს

ლოლა ასეთი გალიზიანების მიზეზს ვერ ხედავს. "მათივის შეურაცხყოფა არავის მიუყენებია, პირიქით, თვითონ შეცვივდნენ საქრებულზე არ შეიძლება. მეც ვიზიარებ იმ აზრს, რომ ბარონზე ცისფერ-ვარდისფერი სახლების აშენება არ შეიძლება, მაგრამ უკვე აშენდა და რაღას ვიზამთ. თანაც, ასეთი მშენებლობები ზოდელავამდე დაიწყო," - აცხადებს ქეთი დოლიძე და კულტურის ქომაგ მერს ამ ერთ ნაკლავს პატიობს.

ოსებ შატბერაშვილის თანაპარტიელი შალვა ნათელაშვილი კი "თეთრი მანდილის" წარმომადგენლებს ეხმარება და ვინც მოიხილავს სახელებს, განუმარტავს საკრებულოს სოციალურ საკითხთა კომისიის თავმჯდომარეს ქეთი დოლიძეს. ქალბატონმა ქეთიმ ამ საკითხს გუშინ პრესკონფერენციაც მიუძღვნა და ჟურნალისტებს ზოდელავა-მისული "თეთრი მანდილის" მესვეურისთვის ხელი აუწევიდა, ნუ გამოიტყრეთ საქმეო. ასეთმა საქციელმა "თეთრი მანდილის" წარმომადგენლებში ისე შეურაცხყო, დღემდე ვერ დამფრთხილებულან. შატბერაშვილმა ისიც კი არ იცის, რომ ჩვენი ორგანიზაცია არასამთავრობოა და მერიისა

ლოლა ასეთი გალიზიანების მიზეზს ვერ ხედავს. "მათივის შეურაცხყოფა არავის მიუყენებია, პირიქით, თვითონ შეცვივდნენ საქრებულზე არ შეიძლება. მეც ვიზიარებ იმ აზრს, რომ ბარონზე ცისფერ-ვარდისფერი სახლების აშენება არ შეიძლება, მაგრამ უკვე აშენდა და რაღას ვიზამთ. თანაც, ასეთი მშენებლობები ზოდელავამდე დაიწყო," - აცხადებს ქეთი დოლიძე და კულტურის ქომაგ მერს ამ ერთ ნაკლავს პატიობს.

ოსებ შატბერაშვილის თანაპარტიელი შალვა ნათელაშვილი კი "თეთრი მანდილის" წარმომადგენლებს ეხმარება და ვინც მოიხილავს სახელებს, განუმარტავს საკრებულოს სოციალურ საკითხთა კომისიის თავმჯდომარეს ქეთი დოლიძეს. ქალბატონმა ქეთიმ ამ საკითხს გუშინ პრესკონფერენციაც მიუძღვნა და ჟურნალისტებს ზოდელავა-მისული "თეთრი მანდილის" მესვეურისთვის ხელი აუწევიდა, ნუ გამოიტყრეთ საქმეო. ასეთმა საქციელმა "თეთრი მანდილის" წარმომადგენლებში ისე შეურაცხყო, დღემდე ვერ დამფრთხილებულან. შატბერაშვილმა ისიც კი არ იცის, რომ ჩვენი ორგანიზაცია არასამთავრობოა და მერიისა

„ასე სავსე დარბაზი ჯერ არასოდეს ყოფილა.“

ტყეში გარეული ცხოველებისაგან უნდა დასწრებოდნენ, მაგრამ მათ მხოლოდ წარმომადგენლები გამოირებულია. ყველა აცრილია, ხოლო მანანალები ქუჩაში არ დაბრბან.

ჩვენთან ყველაფერი უკულმა. მანანალო ძაღლები ყოველ ფეხის ნაბიჯზე იღრინებიან. შინაური ცხოველების პატრონებს კი თავისი ოთხფეხის მეგობრების უფასო აცრაზე მიყვანა ეზარებათ. არადა, გარდაცვლილთა უმეტესობა შინაური ცხოველების მსგებობაშია.

გუშინ ამ საკითხთან დაკავშირებით გაფართოებული თათბორი გაიმართა შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროში, რომელსაც გამგებლები ეხმარება და ვინც მოიხილავს სახელებს, განუმარტავს საკრებულოს სოციალურ საკითხთა კომისიის თავმჯდომარეს ქეთი დოლიძეს. ქალბატონმა ქეთიმ ამ საკითხს გუშინ პრესკონფერენციაც მიუძღვნა და ჟურნალისტებს ზოდელავა-მისული "თეთრი მანდილის" მესვეურისთვის ხელი აუწევიდა, ნუ გამოიტყრეთ საქმეო. ასეთმა საქციელმა "თეთრი მანდილის" წარმომადგენლებში ისე შეურაცხყო, დღემდე ვერ დამფრთხილებულან. შატბერაშვილმა ისიც კი არ იცის, რომ ჩვენი ორგანიზაცია არასამთავრობოა და მერიისა

ლოლა ასეთი გალიზიანების მიზეზს ვერ ხედავს. "მათივის შეურაცხყოფა არავის მიუყენებია, პირიქით, თვითონ შეცვივდნენ საქრებულზე არ შეიძლება. მეც ვიზიარებ იმ აზრს, რომ ბარონზე ცისფერ-ვარდისფერი სახლების აშენება არ შეიძლება, მაგრამ უკვე აშენდა და რაღას ვიზამთ. თანაც, ასეთი მშენებლობები ზოდელავამდე დაიწყო," - აცხადებს ქეთი დოლიძე და კულტურის ქომაგ მერს ამ ერთ ნაკლავს პატიობს.

ოსებ შატბერაშვილის თანაპარტიელი შალვა ნათელაშვილი კი "თეთრი მანდილის" წარმომადგენლებს ეხმარება და ვინც მოიხილავს სახელებს, განუმარტავს საკრებულოს სოციალურ საკითხთა კომისიის თავმჯდომარეს ქეთი დოლიძეს. ქალბატონმა ქეთიმ ამ საკითხს გუშინ პრესკონფერენციაც მიუძღვნა და ჟურნალისტებს ზოდელავა-მისული "თეთრი მანდილის" მესვეურისთვის ხელი აუწევიდა, ნუ გამოიტყრეთ საქმეო. ასეთმა საქციელმა "თეთრი მანდილის" წარმომადგენლებში ისე შეურაცხყო, დღემდე ვერ დამფრთხილებულან. შატბერაშვილმა ისიც კი არ იცის, რომ ჩვენი ორგანიზაცია არასამთავრობოა და მერიისა

ახლო აღმოსავლეთში ვინდატა ბრძოლა

გუშინ, გამთენიისას, დაახლოებით 07:15-ზე, ისრაელში ქალაქ იერუსალიმის კორიატ-მენახემის რაიონში სამგზავრო ავტობუსი აფეთქდა, რის შედეგადაც, თვითმკვლელობითი ტერორისტის ჩათვლით, 11 ადამიანი დაიღუპა და ორმოცდარვაზე მეტი მძიმედ დაშავდა. დაშავებულთა და დაღუპულთა შორის არიან ბავშვებიც. ავტობუსის აფეთქება ბავშვების სკოლაში გამგზავრების პერიოდს დაემთხვა. ისრაელის რაიონის ცნობით, აფეთქებული ავტობუსის გაშვებში სასკოლო სახელმძღვანელოები და მოსწავლეების საუზმე იყო მიმოფანტული.

ლევან ლისინაშვილი

მიუხედავად იმისა, რომ ტერაქტზე პასუხისმგებლობა ჯერ არც ერთ ტერორისტულ დაჯგუფებას თავის თავზე არ აუთია, ექსპერტები და ისრაელის სპეცსამსახურები ვარაუდობენ, რომ ტრაგიკული შემთხვევა დაჯგუფება "ჰამასის" ხელნერას ნააგავს.

ისრაელის პრემიერ-მინისტრმა არიელ შარონმა მოსახლეობის წინაშე გამოსვლისას პირობა დადო, რომ ისრაელის ხელისუფლება ამ სისხლიანი ტერაქტისათვის პასუხს მტერს ძალზე სწრაფად გასცემს. ჯერჯერობით, ისრაელის მთავრობას არ დაუკონკრეტებია, თუ რა სახის პასუხი იქნება, თუმცა სააგენტო "ფრანს პრესისათვის" ცნობილი გახდა, რომ პალესტინურ ქალაქ ბეთლემში ისრაელის არმიის ერთი ტანკი და სამხედრო ჯიშები უკვე შევიდნენ. როგორც იტყობინებიან, შარონმა ჩაატარა მთავრობის საგანგებო თათბირი და არმიას და სპეცსამსახურებს შესაბამისი დავალებები მიეცათ. ისრაელის პრემიერ-მინისტრის წარმომადგენელმა დევიდ ბეკერმა კი ფურნალისტებისათვის ბრიფინგი გამართა. "პალესტინელი ტერორისტები თავიანთი სისხლიან კურსს აგრძელებენ და მხოლოდ უდანაშაულო ებრაელების მოკვლის სურვილი ამოძრავებენ",- განაცხადა მან.

სააგენტო "ფრანს პრესის" ცნობით, მომხდართან დაკავშირებით ოფიციალური განცხადება უკვე გააკეთა ისრაელის საგარეო საქმეთა სამინისტრომაც, რომლის თანახმად ეს სასტიკი ტერაქტი გამოიწვია ნებისმიერ მსჯელობას სამშვიდობო გეგმაზე, რომელიც ე.წ. "ოთხეულის" (აშშ, გაერო, რუსეთი და ევროკავშირი) მიერ არის შემუშავებული. "ძალიან სასიამოვნოა გზამკვლევი ფურცლებზე საუბარი, მაგრამ არანაირი გზამკვლევი არ ივარგებს, სანამ ისრაელის მოქალაქეებს უსაფრთხოდ ცხოვრება, სკოლებში, სასაბავშვო და სამსახურში სიარული არ შეეძლებათ",- განაცხადა ისრაელის საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელმა რონ პროზორმა. საგარეო უწყების წარმომადგენელს მხედრობაში ჰქონდა ის სამშვიდობო გეგმა, რომელიც ა.წ. 17 სექტემბერს "ოთხეულის" მიერ ნიუ-იორკში იქნა

მიღებული. ამ გეგმას პირობითად "გზამკვლევი ფურცელი" ეწოდა. "ისინი, ვინც ფიქრობენ, რომ ჩვენ შეგვიძლია ამ გზამკვლევით სიარული, ვიდრე ისრაელის გზებს საფრთხე ემუქრებათ, ძალზე ცდება. სანამ გრძელდება ტერორიზმი, ჩვენ პოლიტიკური დიალოგის გაგრძელება არ შეგვიძლია",- დასძინა პროზორმა. უნდა აღინიშნოს, რომ ისრაელის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ასეთი მკვეთრი განცხადება და პოლიტიკური დიალოგის უარყოფა, ამ უწყების სათავეში ყოფილი პრემიერის - ბენიამინ ნეთანიასუს მოსვლას უკავშირდება, რომელიც თავისი ხისტი პოლიტიკური კურსით არის ცნობილი.

გუშინ მომხდარმა ტერაქტმა ისრაელის როგორც ხელისუფლების, ასევე მთელი საზოგადოების აღფრთოვანება გამოიწვია. მომხდარში ყველა პალესტინის ავტონომიის ადმინისტრაციას და მის ლიდერს იასირ არაფატს ადანაშაულებს, მიუხედავად იმისა, რომ ამ უკანასკნელმა ტერაქტი მამიკე დაგმო და მომხდართან დაკავშირებით თავისი ნუხილი გამოხატა. მაგრამ ებრაელები არაფატის ნუხილს წინაგის ცრემლებს ადარებენ.

იერუსალიმის მერმა ევდ ოლმერტმა ტერაქტიდან რამდენიმე წუთში მომხდარზე მთელი პასუხისმგებლობა არაფატს დააკისრა. "არაფატი ამ ტერაქტზე პირდაპირ არის პასუხისმგებელი, რადგანაც ტერორიზმის ტონს სწორედ ის იძლევა. ტერორისტები ჩვენს წინააღმდეგ ომს აგრძელებენ და ჩვენ უნდა შევეცადოთ, ამ საფრთხესთან ბრძოლაში განვადრძოთ ცხოვრება",- განაცხადა იერუსალიმის მერმა.

აღნიშნული ტერაქტი პრაქტიკულად ნატოს სამიტის გახსნას დაემთხვა, სადაც სიტყვით გამოხვლიან ამშ-ს პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა იერუსალიმში დატრიალებულ ტრაგედიასთან დაკავშირებით თავისი განსაკუთრებული შემოფთობა გამოხატა.

ისრაელის სპეცსამსახურები და სამართალდამცვენი კი სრული მობილურობით აგრძელებენ მუშაობას. მათ რამდენიმე საათში დაადგინეს კამოკაქტერორისტის ვინაობა. როგორც ცნობილი გახდა, ავტობუსი 23 წლის ტერორისტმა ნაელ აბუ ხალოლა ააფეთქა. ისრაელის უშიშროების სამსახურის -

იერუსალიმში აფეთქებული ავტობუსი

ტერორისტი - ნაელ აბუ ხალოლა

შაბაქის ცნობით, ხალილი ტერორისტული ორგანიზაცია "ისლამური ჯიჰადის" აქტივისტი იყო. ის ბეთლემში ცხოვრობდა. ისრაელის სპეცსამსახურები თვლიან, რომ აფეთქება "ისლამური ჯიჰადის" ლიდერების უშუალო ხელმძღვანელობით და მითითებით განხორციელდა. გუშინდელ ტერაქტს გასულ კვირას ისრაელის სამხედროების მიერ "ისლამური ჯიჰადის" სამი მებრძოლის მკვლელობას უკავშირებენ. თუმცა, ეს მებრძოლები მთლად უდანაშაულოები არ იყვნენ. მათ, თავის მხრივ, 12 ებრაელი გამოასაღეს სიცოცხლეს. რაღა თქმა უნდა, ეს ტერაქტიც უპასუხოდ არ დარჩება. ისრაელის მთავრობა პასუხის გაცემისათვის სერიოზულად ემზადება. "ისრაელი გააგრძელებს პალესტინის ადმინისტრაციის ლეკვიდაციის პროცესს, რომელიც ტერაქტების

ტებს აღინანებს"- განაცხადა ისრაელის პრემიერ-მინისტრის წარმომადგენელმა რაანან გისინმა. "პალესტინის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი იასირ არაფატი ამომხატვარებს და ამავედროულად აფინანსებს "ფათის" სამხედრო ფრთას - "ტანზიმს" და "ალ-აქსას ბრიგადებს." ყველა ეს დაჯგუფება პალესტინის ადმინისტრაციისგან იღებს ფინანსებს და, მე ვიტყვი, თვით იასირ არაფატისგან." დასძინა გისინმა. მამ ასე, ახლო აღმოსავლეთში ჩვეული ვენდეტა გრძელდება. ამჯერად ისრაელის არმიის ჯერია, რასაც ცოტა ხანში კვლავ ისრაელის ტერიტორიაზე მორიგი ტერაქტი მოჰყვება. იქმნება შთაბეჭდილება, რომ ამ კონფლიქტის შეჩერება არავის სურს. თუ რატომ, ეს არავინ იცის.

„მოკალი ებრაელი და სამოთხეში მოხვდა“

შარშან ერთ-ერთ პალესტინელ ფურნალისტს არაფატის სიტყვაში ეჭვი შეპარვია და მას შემდეგ ის საწყალი აღარავის უნახავს და არც არავის მოუკოთხავს. პალესტინის ქვეყანაა, სადაც განსხვავებული აზრი არ არსებობს და ყველა ერთ ქადაგებას უსმენს.

ზაზა ფაქაშვილი

11 სექტემბრის ტერაქტის შემდეგ პალესტინური გაზეთები წერდნენ, ეს კამიკაძეები ჩვენი სახელოვანი წინაპრების ღირსეული გამგრძელებლები არიანო. პალესტინაში 3 ყოველდღიური გაზეთი გამოდის და ერთი სახელმწიფო ტელეარხი გადაიცემა. მთელი ეს მასმედია პალესტინის ლიდერის იასირ არაფატისა და მისი პარტიის - "პალესტინის გათავისუფლების ორგანიზაციის" ერთ-ერთი მსახურია, ან ყურმოჭრილი მონაა, რაც საბოლოო ჯამში ერთი და იგივე შედეგს იძლევა. შედეგი კი სიკვდილის კულტის საყოველთაო დამკვიდრებაა.

"მე ჩემს შვილს ვაძლევ ჯიჰადს ალაჰისთვის. მთავარი ზეციური ცხოვრებაა," - ამბობს პალესტინელი დედა და თავის შაჰიდ შვილს ტერაქტზე უშვებს. დედა-შვილის გამომთხვევის სცენა ტელეარხზე ნამადაუნწმ ტრიალებს. არც ერთი ცრემლი. მხოლოდ გადახვევა, კოცნა, დედის გამამხნეველი შესტი და შვილის ღმილი. კლიბი მთავრდება დედა-შვილის ბედნიერი სახის დაფიქსირება.

შაჰიდი მონამეს ნიშნავს. მონამეებად კი პალესტინაში იმით მიიჩნევენ, ვინც თავისი სიცოცხლის ფასად კლავენ ებრაელებს. პალესტინელი-სათვის ყველაზე სასურველი და სანატრლო სიკვდილი სწორედ ესაა. საბავშვო გადაცემაში ბავშვებს ეკითხებიან, ვინ გინდათ რომ გამოხევიეთო და ისინიც პასუხობენ, შაჰიდებიო. თანაც იქვე გამოთქამენ სიწინაულის იმის გამო, რომ მხოლოდ 12 წლისანი არიან და 18 წლამდე დიდი ხანი მოუწევთ ლოდინი - "ო, ღმერთო, როდის გავხდებით შაჰიდები!" ამ პასუხის დროს ბავშვებს ბედნიერი და მომღიმარი სახეები აქვთ. ისინი ამბობენ, რომ ყველა პალესტინელი ბავშვი ირჩევს მონამეობრივ სიკვდილს.

თუმცა, პატარებს თავის გამოჩენა 12 წლის და უფრო ადრეული ასაკიდანაც შეუძლიათ. ამის საშუალებას და საამისო ცოდნას მათ სულგრძელად აძლევს მშობლიური მთავრობა.

მათთვის, ვინც ქვის სროლის ასაკს მიაღწევს, ტელევიზიით სპეციალური კლიბს ატრიალებენ. პატარა ბიჭი და პატარა გოგო ხელოდან აგდებენ სათამაშოებს (მესაბამისად - მანქანას და თოჯინას), იხრებიან, ქვებს იღებენ და წინ გარბიან. წინ ვინ არის? ამას ბავშვებს თავად არაფატი განუმარტავს: წინ მტერია, გამარჯვება ჩვენიო.

ამის შემდეგ ბავშვთა აღზრდის მეორე ეტაპი იწყება. გაზეთებში იბეჭდება ნახატები, სადაც პალესტინელ მოსწავლეს წიგნის გვერდით ჩვენთვის კარგად ცნობილი "რაგატკა" უდევს. მომდევნო ნახატზე მასთან მიდის უფროსი ბავშვი ნაღმის ასაფეთქებელი პულტით ხელში და ეუბნება, მაგის დრო გავიდა, ახლა ამით უნდა ვიმოქმედოთ.

კითხვა არაფატს: "რას მოუწოდებთ პალესტინელ ბავშვებს?" პასუხი: " იყვენ საამაოინი. ბავშვი, რომელიც ქვით ხელში მიდის ტანკის წინააღმდეგ, არის ჩვენი საამაყე!"

პალესტინის ტელევიზიაში მუსიკალური კლიპებიც დიდი პოპულარობით სარგებლობს. სამხედრო ფორმაში გამოწყობილი, პრიტინ სპირსზე ათასჯერ უფრო ლამაზი გოგო ვაჟაკური შემართებითა და მონოდების შესტებით ასრულებს თანამედროვე სიმღერას, რომლის ფონზეც ანახებენ, თუ როგორ ესერიან ნიღბიანი ბავშვები ქვებს ისრაელის არმიის ჯარისკაცებს.

სხვა კლიპში 12-13 წლის ბიჭი ასეთ სიტყვებს მღერის: "ნუ ნუხხარ, ჩემო ძვირფასო მამა, ღმერთო სამოთხეს შეგვიბრდა, ძალიან ტკბილია სიკვდილი, გეხვევი, ჩემო სამშობლო, გიხაროდეს, ჩემო დედა, ჩემი სისხლის დაღვრა და ნუ იტირებ ჩემზე."

სხვათაშორის, ასეთი შემთხვევები სინამდვილეშიც იყო, როცა მოზარდებმა მართლაც დაწერეს გამოცემული ტელევიზიის ნორმები და ტერაქტზე წავიდნენ. მათ მონამეებად მისაბამ გმირებად რაცხებენ და იღებენ კლიპებს, სადაც აჩვენებენ, თუ როგორ თამაშობენ ისინი სა-მოთხეში.

უფროს თვითმკვლევ-ტერორისტებზე სხვა კლიპებია გადაღებული. ყოველ პარასკევს ტელევიზიით გადაიცემა ადგილობრივი იმამე-

სიღვ ავტობუსი და გახდი შაჰიდი.

კადრები პალესტინის ტელევიზიიდან

ბის ქადაგებები: "თუ გინდათ, იყოთ კარგი მუსულმანები, საჭიროა მონამეობრივი სიკვდილი ურჯულთა განადგურება! სიკვდილია ერთადერთი ვარიანტი ჯიჰადია! ვინც მონამეობრივად კვდება, სამოთხეში ხვდება, ცოლად ითავს 72 ქალწულს და მას თავზე გვირგვინს ადგამენ!"

ამ ქადაგების დროს ანახებენ ფეხმორთხულ მსმენელთა მორჩილ სახეებს, ხოლო შემდეგ სამოთხეში მოხედრილი შაჰიდის ბედნიერ ყოფას მრავალი ლამაზმანის გარემოცვაში.

ამგვარად პალესტინაში თვითმკვლელი ტერორისტების ახალ-ახალი თობა იხრება და, ჯერჯერობით, არავინაა ამ სიგიჟის შემჩერებელი.

პალესტინაში სიკვდილის შიშთან ერთად სიცოცხლის სურვილიც გააქრეს. ისრაელში ამბობენ, ჩვენ სიცოცხლისთვის ვცხოვრობთ, პალესტინელი კი სიკვდილისთვისო. თუმცა, ზოგი იმასაც კითხულობს, ამ სამინელებაში როდემდე ვიცხოვროთო.

P.S. აღნიშნულ თემაზე ისრაელში შეხვედით "პალესტინის მასმედის მონიტორინგის" არასამთავრობო ორგანიზაციის ნებრებს, რომლებმაც გადმოგვეცეს ვიდეოკასეტა, სადაც თავმოყრილია პალესტინის ტელევიზიაში სიკვდილის რეკლამის საუკეთესო სუფეტები.

მსგავსი მასალები შეგიძლიათ ნახოთ ამ "ნევი"-ს მისამართზე: www.pmw.org.il

23 ნოემბერს 21.00 საათზე რუსთოვან „დავით სარაჯიშვილში“

oriflame

„ნიჩჰ-სანტრი“ და „ორიფლამი“ წარმოგიდგენთ შეამოდგომა-ზამთრის კოლექციის შოუ-რეპეჩასს.

დირაინერები: ფეხსაცმელი — მადონა ხარატიშვილი ტანსაცმელი — ანა აბულაშვილი

გიორგობის ალსანიშნავად გიწვევან:

მეკარავ სეზონილი ტელა წარწამა თემო რსნილაძე ნაქარი კაპანაძე ქეთა თოფურია ჰაზაფი ფორტა და ყველაზე კოვალარული „ბიორ-მალნაზ კვირვიშვილი.

ტელ: 53-69-11, 877 73-07-09, 899 28-96-53

“ფერმერის იურიდიული სახელმძღვანელო“

იურიდიული და პრაქტიკული რჩევები ფერმერებისა და მიწის მესაკუთრეთათვის

მიწის პრივატიზაცია, რეგისტრაცია, გადასახადები, მიწის დაცვა, კრედიტები, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ტრანსპორტირება.

საინტერესო ინფორმაცია და პასუხი თქვენს კითხვებზე.

სახელმძღვანელო შეგიძლიათ უფასოდ მაილით მიწის მესაკუთრეთა უფლებების დაცვის ასოციაციის ცენტრალურ და რეგიონალურ ოფისებში.

ტელ: 931276, 986291, 931681. Web-მისამართი: www.aplr.org, ელ-ფოსტა: aplr@caucasus.net

სამართალდაცვაში სტრუქტურები

კრიმინალური სამყაროს შეადგენელი ნაწილია

კობა ნარჩემაშვილი და ვალერი ხაბურძანიძე მათი წინამორბედებისაგან საგრძობლად განსხვავებული იყვნენ მინისტრებად დანიშნვის მომენტისთვის. დღეს ისინი საკუთარ უწყებებში არსებული მოძველებული სისტემების მკვლევარ უფრო გვიან, ვიდრე ძირითადი რეფორმებისთვის გულანთებულ ახალგაზრდა ჩინოვნიკებს. ამის თქმა ახლა, მათი ხელისუფლებაში მოსვლიდან ერთი წლის მერე, თამამად შეიძლება. დღეს ხელისუფლების ერთადერთი მიზანი ძალაუფლების შენარჩუნებაა. ამ ვითარებაში რაიმე რეფორმაზე საუბარი შეუძლებელია. ამიტომაც, ეს ახალი მენტალიტეტის ხალხი ნელ-ნელა თავისი სისტემის ნაწილი ხდება. შინაგან საქმეთა მინისტრმა გუშინ პარლამენტს შესჩივლა - რეფორმისტებმა უფლებები შეგვიზღუდეს და კანონმდებლობა გაუპართავიაო. დღევანდელი ნორის პერსონა, დამოუკიდებელი ექსპერტი, იურისტი დავით უსუფაშვილია, რომელიც სამართალდაცავი ორგანოების მიერ შერისხულ რეფორმისტულ კანონმდებლობაზე მუშაობდა.

მანი ძალაბანიძე

- ძალაბანიძე ჩივიან, რომ მათ უფლებები შეუზღუდეს. კონკრეტულად, რა პუნქტებში?

- აბსოლუტურად არაფერი შეგვიზღუდა, გარდა იმისა, რომ მათ უფრო ხშირად უნებურად კანონში ჩახედვა. რეფორმებმა, რომელიც ჯერ არ განხორციელებულა, მათი ცხოვრება უკვე გაართულა. მათ მოუწიათ თავის შენუხება იმაზე, რომ ადვოკატმა პროცესზე, შეიძლება, არაკვალიფიციურად აგებული საქმე დაუშალოს. სინამდვილეში მათ შეუზღუდეს უკანონობა, და, ალბათ, შემოსავლებიც. რეფორმის დამსახურება ისიცაა, რომ ადამიანები ნაკლებად უზინდებიან უკანონობას.

- რა სტადიაშია სამართალდაცავი ორგანოების რეფორმაზე მომუშავე კომისია?

- კომისიამ ოფიციალურად დაამთავრა მუშაობა. ის შეიქმნა შარშან, როცა ცნობილი მოვლენების შემდეგ ძალაბანიძის შეცვლაზე. კომისიამ ოცდაათამდე პირი გაერთიანდა. ძალიან სტრუქტურების პირველი პირები, უშიშროების საბჭოს ხელმძღვანელები, მეცნიერები, არასამთავრობო და ა.შ. თავჯდომარე ლადო ჭანტურია იყო. ცხრა თვე ვიმუშავეთ, რის შემდეგაც, უშიშროების საბჭოს რეკომენდაციების პაექტი გადავიცა. ერთადერთი საკითხი, რომელიც ვერ მოხსნარი, ეს იყო სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი. მუშაობის შედეგებს ვერ დავარქმევ რეკომენდაციას.

- რა იყო ის დადებითი შედეგი, რაც კომისიის მუშაობამ უკვე გამოიწვია?

ერთ-ერთი შედეგი იყო ის, რომ მრავალ ტაბუდადებულ თემებზე დანიშნული საჯარო დისკუსიები. ვთქვით, უშიშროების სამინისტროს სტატუსის შეცვლა. მინისტრი, თავისი სტატუსის, დანიშნვის წესისა და ფუნქციის მიხედვით, მიმდინარე პოლიტიკის შემადგენელი ნაწილია, რაც ასე არ უნდა იყოს. მისი სამსახური იბრძოდა ბედი მთლიანად არის დამოკიდებული მთავრობაზე და ე.ი. პოლიტიკაზე. საეცესამსახურები კი არ უნდა იყვნენ მიმდინარე პოლიტიკის ნაწილი.

კვლავ არსებობს გამოძიების საბჭოური სისტემა თავისი სტრუქტურით - კონკრეტულ საკითხზე მუშაობისას, სხვადასხვა ტაბაზე, ჩართული რადენიმე პასუხისმგებელი პირი პროკურატურიდან და პოლიციიდან. ვერ გარკვევ - ვინ გააკეთა და ვინ გააფუჭა საქმე. საქმე ხელიდან ხელში გადადის და ყოველი გადასვლა ახალი კორუფციაა.

საკმაოდ უარყოფითად ვარ განწყობილი, რომ ძალიან ბევრი პრინციპული საკითხი არ მოექცა კომისიის მუშაობის არეში. ცოტა გაკეთდა იმისთვის, რომ დაიმსხვრეს სტრუქტურების პოლიტიკის მიხედვით მანკური სისტემა. სანამ შს მინისტრსა და გენერალს სახმარებელი ორბივი მოვალეობად ექნებოდათ აქტიური ხელისუფლების დაცვა ამ ხელისუფლების არასასურველი კლემენტებისგან, თავის ფუნქციას, - საზოგადოების დაცვასა და დამნაშავეობასთან ბრძოლას, - ვერასდროს შეძლებენ. ეს საკითხი უარყოფილ იქნა კომისიის მუშაობისას. ეს თემა არ გაიხსნა და არ გადამუშავებულა. მიზეზი იყო ის, რომ ამგვარი კომისიების მუშაობა დიდადა დამოკიდებული ხელისუფლების განწყობასა და ნებაზე. კომისიის თითოეული წევრი ამ თემების დამუშავებისას ფიქრობდა ერთადერთ რამეზე, - არ გაეკეთებინა რაიმე ისეთი, რაც არსებულ პოლიტიკურ კურსს არ შეესაბამებოდა.

- გამოდის, კომისიაც, გარკვეულად, პოლიტიზირებული იყო.

- გენერალსა და სხვა ძალიან პირველი პირები თავის თავს დამოუკიდებელ პირად არ მიიჩნევენ.

- ანუ, მათ ვერ დაინახეს რეფორმის ადგილი და არც სურვილი გახსნიათ ამისი?

- პოლიტიზაცია მათთვის პრობლემა არ არის. ისინი თავს კომფორტულად გრძობენ ასეთ სისტემაში და მიაჩნიათ, რომ ეს ასეც უნდა იყოს.

- თქვენი აზრით, რა შეუწყობს ხელს ამ ხედვის შეცვლას?

- საბოლოო ჯამში, ამ მასშტაბის რეფორმის განხორციელების წინაპირობა პოლიტიკური ხელისუფლების შეცვლაა, ანუ, ხელისუფლებაში ისეთი ძალა უნდა მოვიდეს, რომელსაც ეს ყველაფერი გააზრებული აქვს. ამ რეფორმებით ვერ მივაღწევთ ხელისუფლებამდე, ეს ხელი-სუფლება არ მოგვცემს ამ რეფორმების სრულად განხორციელების საშუალებას. ამ კომისიის არსებობა, საბოლოო ჯამში, დადებითი იყო, მაგრამ არაადეკვატური. მის მიერ გაკეთებული რეკომენდაციები წინ გადადგმული ნაბიჯია, მაგრამ ეს ნაბიჯები მცირე და არასაკმარისია.

- კორუფცია და სამართალდაცავი ელიტის კორუმპირებულობა, რა შეიცვალა ამ მხრივ?

- არაფერი. პირველ პირებს მიაჩნიათ, რომ რეფორმები კი არა, ატყატიცა და ტესტირება გამოავლენს ლირსეულსა და უღირსს. ელიტის პრობლემებს ვერაზიანი გამოცდა, ვერაზიანი საკადრო ცვლილება ვერ უშველის. აქ საჭიროა, პირველ პირებზე ის ადამიანები მოვიდნენ, ვისაც პრინციპული შეუთავსებლობა აქვთ კორუფციასთან. საბუღალბო და ნარჩემაშვილმა მოვლისას რამდენიმე საკადრო ცვლილება განახორციელეს. მაგრამ, აქვე გაჩერდნენ. ჩემი აზრით, რამდენიმე მომენტი იყო ამის მიზეზი: ერთი ის, რომ მართლა ბევრი ყოველდღიური საქმეა - გატაცება, ქურდობა, მკვლელობა... და ენერჯია ამ თემებზეა გადატანილი, რადგან მათ არ აქვთ ის ფუნქციონება, რომ გვერდით გადადონ ყოველდღიური პრობლემები და გრძელვადიანი ნაბიჯები გადადგან. ისეთი, რაც მხოლოდ ორი, ან ექვსი თვის მერე მოიტანს შედეგს.

- შს-ში ერთ-ერთი მოხსნილი ელიტარი იყო დავითაია, რომელსაც, სხვათა შორის, არც საგანძობი ებო, არც კრიმინალური საკითხები არ ებარა. სხვა, სერიოზული საკადრო ცვლილება იქ არ მოხდარა...

- გეთანხმებით. ეს პრობლემა არა მხოლოდ შსს-შია. შედარებისთვის ავიღოთ ფინანსთა მინისტრის მდგომარეობა. შესაძლოა, მან კარგად იცის, რომ საბაგოს ხელმძღვანელომა კორუმპირებული არ უნდა იყვნენ კორუმპირებული მეზაჟები. მაგრამ, მინისტრი შემდეგი არჩევანის წინაშეა: მან გეტყვას უნდა შეასრულოს, რომლის ერთადერთი მექანიზმი არის ის, რომ ამოღებული თანხის ნაწილი ჯიბებში, ხოლო ნაწილი ბიუჯეტში უნდა შევიდეს. თუ მინისტრი ამ კორუმპირებულს მოხსნის, მაშინ ერთი თვის ან სამი თვის განმავლობაში გეტყვას ვერ შეასრულებს. არ შესრულდება და მას მოხსნიან. ასეთ წნეხში არიან ის პირები, რომელთაც, ერთი მხრივ, ვაგვალბებ კორუფციასთან ბრძოლასა და მეორე მხრივ, გეტყვას შესრულებას.

- მით უფრო უნდა იყვნენ დაინტერესებული, რომ ისინი შეიცვალეს და ასეთ ცუდ დღეში არ აღმოჩნდნენ.

- გეთანხმებით, მაგრამ პოლიტიკური ხელმძღვანელობა, მთავრობა რისკიან ნაბიჯებზე უნდა ნაივდეს. ხალხი ნამდვილად გაგებით შეხედებოდა პრეზიდენტის ამგვარ ნათქვამს: ვინც რეფორმებს და ხუთი თვე გაჭირვებაში ვიცხოვრებთ, მაგრამ გპირდებით, რომ 5 თვის შემდეგ სულ სხვა სიტუაცია იქნება... ამას ხალხს დღითი დღე უარესად უჭირს.

- როგორც ნარჩემაშვილმა პარლამენტში განაცხადა, სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობაში 200-მდე კუროზოული შეუთავსებლობაა, შესულია 1000-მდე ცვლილება. ასეა ეს?

დავით უსუფაშვილი "24 საათის" რედაქციაში

- კომისია სწორედ იმ დადგენილებას მივიდა, რომ უნდა შეეზღუდოს ახალი საპროცესო კოდექსი. გია მეფარიშვილი იყო ამ კოდექსის მთავარი ავტორი. პირველი ვერაზიანი გამოცდა, ადამიანის უფლებების დაცვის თვალსაზრისით, უკეთესი იყო, მაგრამ რაც ევროკავშირს ახალი საპროცესო კოდექსი ვუბატაკეთ, რამდენიმე კვირის განმავლობაში ნელ-ნელა შერყვა ეს პუნქტები. ეს კოდექსი ერთნაირად უქმნის პრობლემას მოქალაქესაც და კეთილშინდისიერ სამართალდამცავსაც.

- რა მექანიზმი და ვისი ინიციატივით იყო ეს ცვლილებები?

- როცა გია მეფარიშვილი იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარე იყო, მის კაბინეტში ხელჩართული იმეტიც კი იმართებოდა. შსს და პროკურატურა თავისთვის ხელსაყრელ ცვლილებებს ლობირებდნენ. ეს ცვლილებები გადაიდა, პარლამენტის ამას იღებდა. ხელისუფლების მკერძოური ძალა მაშინ ამ დამოუკიდებელ სრულად შეგნებულად მიდიოდა, რადგან მაშინ პოლიციასთან ერთად ხმაშეწყობილად მუშაობდა - ერთი მხრივ, ამ ძალის ხელისუფლების განმტკიცებისა და მეორე მხრივ, პოლიციისთვის პრობლემების არქმენისთვის.

- მინისტრმა საპროცესო ვადების შეზღუდვაზე ისაუბრა და თქვა, რომ 12 საათი არ ყოფნის ექვიმბანალად ცნობისთვის...

- ვთქვით, ქუჩაში დაკავეს პირი, 12 საათის განმავლობაში ეს პირი უნდა იქნეს ცნობილი ექვიმბანალად, მას ბრალი უნდა წაუყენონ. სწორედ ამ 12 საათში ირღვევა ადამიანის უფლება ყველაზე მეტად, რადგან მას არ აქვს ადვოკატის ნახვის უფლება იქამდე, ვიდრე ის არ იქნება ცნობილი ექვიმბანალად. ამასობაში, მას ჩამოართმევენ აღიარებით ჩვენებას და მოანერინებენ ხელს. მერე გინდა იყოს ადვოკატი და გინდა არა. მას უფლება აქვს დაუდეს, სასამართლო პროცესამდეც კი. კონსტიტუციაში კი ეს უფლება მას დაკავების წუთიდან აქვს.

- კონსტიტუციური უფლება ხომ უფრო უპირატესია?

- მაგამა საქმე. ამ საპროცესო კოდექსში დახლართულია, რა არის ექვიმბანალი, რა დაკავებული, როდის შედგება ოქმი... საბოლოო ჯამში, საპროცესო კოდექსით გამოიწვია, რომ პირი დაკავებული ხდება მხოლოდ მას შემდეგ, რაც აღიარებით ჩვენებას მისცემს და არა მაშინ, როცა ხელი დააფუჭეს და თავისუფლება შეუზღუდეს. სწორედ ამ 12 საათში ხდება ადამიანის უფლებების შელახვა.

ასე რომ, მინისტრის ეს ნათქვამი სრული დემაგოგია. მიკვირს ის, რომ პირადად ნარჩემაშვილი აყენებს ამ საკითხს. ძველი თაობის პოლიციელები რომ დაეყენებინა, კიდევ გავიგებდი, რადგან მათთვის ადამიანის უფლებები მთავარი ნაბიჯი პრობლემა იყო. ისინი ფიქრობდნენ, რომ ადამიანის უფლებების შელახვა სახელმწიფო ინტერესებისთვის სწორედაც რომ დასაშვებია. დღეს ყველაფერი

პირიქითაა, ძირითადი ღირებულება ადამიანია და არა სახელმწიფო და არა ხელისუფლება.

- რით ხსნი მის ამ ნათქვამს?

- ორი ახსნა მაქვს. ერთია - რომ მართლაც არის ობიექტური პრობლემები - არ არის მენქანა, არ არის ბენჩინი, ჩაუტყვლია, შეუიარაღებელია. მეორე კი: იმედია არ შევცდები, თუ ვიტყვი, რომ თავად კობა ნარჩემაშვილი და კიდევ რამდენიმე პირი შსს-ში პოლიციური კორუმპირებული სისტემის მხრიდან, სერიოზული წნეხის ქვეშ იმყოფება. ანუ, თუ მათ არ გაახშირებენ ეს ჩივილები და მოთხოვნები საპარლამენტო ტრიბუნლიდან, თავის სისტემაში ძალიან ცუდად ექნებათ საქმე.

მინისტრის შეცვლით არაფერი იცვლება. მინისტრის შეცვლის შემდეგ თუ საკანძო თანამდებობებზე, კრიმინალური, საგამოძიებო, პოლიციის უფროსების კომპრეტო და ელიტის - დაუყოვნებლივ არ შეიცვალა ნორმალური ხალხით, მაშინ ჩვენი მინისტრი მძევლია. მინისტრი გასცემს განკარგულებას, ისმენს ინფორმაციას. სწორედ ამ ხალხის ხელშია, სწორედ ნავა საქმე თუ არა. მათ ერთ მშვენიერ დღეს, უბრალოდ შეუქლიათ, საბოტაჟი მოახდინონ და დიპიბოს კრიმინალური ვითარება... ჩვენ კი პასუხს არც იმ გენერალსა და არც იმ პოლიციის უფროსს არ მოვთხოვთ. პასუხისმგებელი ნარჩემაშვილია.

"ღამის კრიტიკაში" ერთი სიმეტრიკატური ზარი გაისმა კახი ასათიანის მკვლელობის ღამეს. პოლიციელები მანამ რეაგავდა და თქვა, რომ ჩემმა შეილმა კეტები ჩაიცივა და ისე გავარდა დანაშაულის ადგილზე და ეს რა დღეში ჩაავადეს რეფორმატორებმა პოლიციამ... ასეთი დამოკიდებულება სრულიად გამიზნულად იწერება. ასეთი გულანთებელი პოლიციელები წესები, რომლის დარღვევაც არ შეიძლება. თითოეული ასეთი მკვლელობა გრძელი ჯაჭვის შემადგენელი ნაწილია. აქ ერთი და იგივე პიროვნებები ტრიალებენ. როცა ესაუბრობთ, რომ კორუმპირებულია პოლიცია, - ჩვენ ვსაუბრობთ ადამიანებზე, რომლებიც დაუჯერებელი არ შეიძლება. კოდექსი პროკურორს არ უნდა შეუქმნას დისკომფორტი შენი საეკვილით. თუ ეს ასე მოხდა, მაშინ "დამნაშავეს" აღარ დაედაგომება პროკურატურაში, მას აღარ დაბატყევენ სუფრაზე და ა.შ. ეს სისტემა უნდა დაირღვეს.

საჭიროა ხელისუფლებაში სხვა ძალა მოვიდეს, საჭიროა კრიტიკული მასა, ოცდაათამდე ადამიანი, რომელიც ერთ დღეს მოვა და დაამყარებს ახალ წესრიგს. პირველ რიგში კი ერთმანებლად ურთიერთობაში. ასეთი ნაწილი თვითონ სისტემის შიგნით არსებობს.

დიდი შეცდომა იყო, რომ სასამართლო რეფორმასთან ერთად პროკურატურის რეფორმა არ დაიწყეთ.

მელიც ამავე ბიზნესშია ჩართული. შესაძლოა, მათ პირდაპირი კავშირი არ აქვთ ამ მკვლელობასთან, მაგრამ აქვთ სხვა ტიპის არაკანონიერი ურთიერთობა - ან ნილი, ან მფარველობა და ა.შ. ამ სისტემას უნდა შეეზღუდოს, ეს არის დასანგრევი.

- რატომ იხიდან დიდ ფულს პოლიციამ მუშაობისთვის. მათ ხომ მდგომარეობა ემუშავება და რაჩენის და, შეიძლება, ციხის საფრთხე?

- მე არამხოლოდ ამიტომ მეცოდებიან. ისევ იმ მამას დაგებუნდებიან. მას სახლში მყავს ახალგაზრდა შვილი, რომელიც ოჯახი მყავს სარჩენი. ის სულ ფიქრობს, ვის ათხოვნივ, ვინ შეაწუხოს, ვის დაურეკოს, რომ სამართალდამცავ სტრუქტურებში მოახდინოს შვილი და დაუკანონოს მორადიორის უფლება. ეს არის მინისტრის პიროვნული ტრაგედია. მისი შვილის პიროვნული ტრაგედია კი ის არის, რომ ნებისმიერი ძალადობის დროს მხოლოდ მსხვერპლი არ არის მსხვერპლი. მოსალოდნელია მსხვერპლია. რადგან მისი ფსიქიკა ისეთი გამოუსწორებელი დარტყმას იღებს, რომ მთელი ცხოვრება იძულებულია, იყოს იზოლირებული ნორმალური გარემოსგან და იტრიალოს თავისიანობაში, რათა სინდისმა არ შეაწუხოს.

- თუ იმოქმედებს ეს რეფორმა შეკვეთილი დანაშაულობების რიცხვზე?

- ამ დონის დანაშაულზე ჩვეულებრივი კრიმინალი, ჩვეულებრივი დამნაშავე ვერ მიდის. როდესაც ვილაქ ამას სწადის, მას განაწიების რამდენიმე წყება აქვს. დანაშაულის ჩადენამდე იცის, როგორ უნდა დაეფაროს დანაშაული.

კონკრეტულად ეს რეფორმა ვერაფერზე ვერ იმოქმედებს. საქმე გვაქვს არსებულ დაუჯერებელ სინდრომთან. თითოეული ასეთი მკვლელობა გრძელი ჯაჭვის შემადგენელი ნაწილია. აქ ერთი და იგივე პიროვნებები ტრიალებენ. როცა ესაუბრობთ, რომ კორუმპირებულია პოლიცია, - ჩვენ ვსაუბრობთ ადამიანებზე, რომლებიც დაუჯერებელი არ შეიძლება. კოდექსი პროკურორს არ უნდა შეუქმნას დისკომფორტი შენი საეკვილით. თუ ეს ასე მოხდა, მაშინ "დამნაშავეს" აღარ დაედაგომება პროკურატურაში, მას აღარ დაბატყევენ სუფრაზე და ა.შ. ეს სისტემა უნდა დაირღვეს.

საჭიროა ხელისუფლებაში სხვა ძალა მოვიდეს, საჭიროა კრიტიკული მასა, ოცდაათამდე ადამიანი, რომელიც ერთ დღეს მოვა და დაამყარებს ახალ წესრიგს. პირველ რიგში კი ერთმანებლად ურთიერთობაში. ასეთი ნაწილი თვითონ სისტემის შიგნით არსებობს.

- ვისი შეცდომა იყო?

- პრეზიდენტის შეცდომა. მას შეეძინა ამ საყრდენი რგოლების შერყევა (პროკურატურა, პოლიცია), მან არ გაუშვა თავისი უშუალო კონტროლის არედან არც შს მინისტრი, არც გენერალსკოროი.

- რას ნიშნავს მინისტრის შემდეგი ფრაზა: კრიმინალური ვითარება გართულებულია, მაგრამ მართალია...

- კომენტარი გამჭირდება. ეს ფრაზა აბსურდია, ალბათ რალაც შეეშალა. თუ მართალია, გინდა გართულებული იყოს, გინდა არა, - ეს უკვე ცუდია. ვისგან მართალია? თუ არ არის პოლიციის მხრიდან მართალია, ვინ შეაწუხოს, ვის დაურეკოს, რომ სამართალდამცავ სტრუქტურებში მოახდინოს შვილი და დაუკანონოს მორადიორის უფლება. ეს არის მინისტრის პიროვნული ტრაგედია. მისი შვილის პიროვნული ტრაგედია კი ის არის, რომ ნებისმიერი ძალადობის დროს მხოლოდ მსხვერპლი არ არის მსხვერპლი. მოსალოდნელია მსხვერპლია. რადგან მისი ფსიქიკა ისეთი გამოუსწორებელი დარტყმას იღებს, რომ მთელი ცხოვრება იძულებულია, იყოს იზოლირებული ნორმალური გარემოსგან და იტრიალოს თავისიანობაში, რათა სინდისმა არ შეაწუხოს.

- რა სახელს დაარქმევდით დანეცხვებული კრიმინალური მდგომარეობის საქართველოში?

- სრული ქაოსი. ახალი ხელმძღვანელობის მოსვლამ ეს სისტემა ასე თუ ისე შეარყია. შერყეულ ვითარებაში კიდევ უფრო რთულია ყოფნა. თუ კიდევ უფრო რთულია ყოფნა, კიდევ უნდა დაანგრეო... ძველ მინისტრს შეეძლო, გავცა განკარგულება და ყველა პოლიციელი ერთად შეეყარა, ახალ მინისტრს ეს ნამდვილად გაუჭირდება, რადგან ამდენი გაეყენა არ აქვს.

- სასჯელალსრულებითი დანეცხვების იუსტიციისთვის გადაცემა შს-ს ხელს უშლის მუშაობაში. რატომ?

- ვერ ვხედავ ობიექტურ და დასაბუთებულ არგუმენტებს იმისას, თუ რატომ უნდა შეიცვალოს სტატუსი. სასჯელმისჯლი პირი სულ სხვა ფენომენია. მან მიიღო კუთვნილი სასჯელი და ამ წუთიდან სოციალური სახელი და ამ წუთიდან სოციალური სახელი სხვა ადგილზე მყოფი ადამიანია. მასთან პოლიციის არაფერი ესაქმება ისე, როგორც ჯანმრთელ მკვლელობა გრძელი ჯაჭვის შემადგენელი ნაწილია. აქ ერთი და იგივე პიროვნებები ტრიალებენ. როცა ესაუბრობთ, რომ კორუმპირებულია პოლიცია, - ჩვენ ვსაუბრობთ ადამიანებზე, რომლებიც დაუჯერებელი არ შეიძლება. კოდექსი პროკურორს არ უნდა შეუქმნას დისკომფორტი შენი საეკვილით. თუ ეს ასე მოხდა, მაშინ "დამნაშავეს" აღარ დაედაგომება პროკურატურაში, მას აღარ დაბატყევენ სუფრაზე და ა.შ. ეს სისტემა უნდა დაირღვეს.

- როდის ვიხილავთ კარგ პოლიციელს?

- გვაქვს რეალური შანსი, 1 ან 2 წლის შემდეგ ვაგვხვდეთ აღმშენებლის მისი მონა, დღეს ვართ იმ ადამიანის სიტუაციაში, რომელიც ზის საკუთარ სახლში და უყურებს, როგორ ინგრევა კედლები. ორი წლის შემდეგაც დანგრეულ სახლში ვისდებით, ოღონდ დავინახავთ, რომ კედლები ნელ-ნელა შენდება.

- და ეს პრეზიდენტის ვადის გასვლას უკავშირდება?

- უფრო, საპარლამენტო არჩევნებს. თუ პარლამენტის თვისობრივი განახლება მოხდა, პრეზიდენტი იძულებული გახდება, შენების პროცესს შეუწყოს ხელი და არა - ნგრევის.

სინება

კინოთეატრი "რუსთაველი"

„დაგმოხილი გზა“

აშშ, 2002 წელი

კადრი ფილმიდან

Road to Perdition რეჟისორი: სემ მენდესი მთავარი როლებში: ტომ ჰენქსი, პოლ ნიუმენი, ჯედ ლოუ; კომპანია Dreamworks-ის ნაწარმოები.

ეს ფილმი თამამად შეიძლება ჩაითვალოს "ნათლიას" დაგვიანებულ პასუხად. როგორც იცით, მარიო პიუზოს ნაწარმოებში, დამანაშავეთა სამყარო და იქ გამეფებული წესები რომანტიკული, იდეალიზებული სახითა ნაჩვენები, სადაც ყველამ თავისი ადგილი იცის. ხოლო თუ ვინმე, მაფიის დაუნერგელ კანონებს დაარღვევს, სასტიკად გაუსწორდებიან.

„დაგმოხილი გზა“ კი, მეოცე საუკუნის ოცდაათიანი წლების ამერიკის ცხოვრების სულ სხვა სურათს გვიჩვენებს. მართალია, კრიმინალურ დაჯგუფებებში თითქოს რაღაც ნივთები მოქმედებს, მაგრამ როგორც დადანიშნავენ ამ წესების გამო რამდენიმე პრობლემები შექმნება, იმნახვე ავიწყდებათ ყოველგვარი ფორმალური და საკუთარი ინტერესების შესახებ მოქმედებენ. ამ გზაზე ყველაზე საშიხელი და სასტიკი დანაშაულის ჩადენასაც კი არ ერიდებიან. ფილმში, თვით გავლენიანი და უძლიერესი მაფიოზებიც კი უპირველესად საკუთარ თავზე და ოჯახზე

აჩილ მელიქიშვილი

მოკლად

ახალგაზრდა მომღერალი თიკა ჯამბურია თავის პედაგოგთან რუსუდან ბახტაძესთან ერთად ახალ ალბომზე მუშაობს. ალბომში ათი სიმღერა შევა. რუსუდან ბახტაძის თქმით, თითოეული სიმღერა ცოცხალი ორკესტრის თანხლებით ჩაინერა. ალბომში შესული თითქმის ყველა სიმღერა კომპოზიტორებს: ზაქარია ფალიაშვილს, დიმიტრი არაყიშვილს, ვიქტორ დოლიძეს, რევაზ ლალიძეს, გია ყანწელსა და ვაჟა აზარაშვილს ეკუთვნის. როგორც რუსუდან ბახტაძე ამბობს, ალბომზე მუშაობა ზაფხულში დაიწყო და მხოლოდ ორი სიმღერა დარჩა ჩასანერი. თიკა ჯამბურიას თაყვანისმცემლები მის ახალ ალბომს უახლოეს მომავალში მოისმენენ. მედია-ნიუსი

პანტომიმის თეატრი ორი სპექტაკლების ფოტო-ნეგატივებს ხვალ ჰოლანდიაში გაავრცელებს. სპექტაკლები: "კრიმინალის" და "კიდევაც დაიზრდებიან" ნეგატივები ჰოლანდიის 120 თეატრში გაივრცელება და გამოხმაურების შემთხვევაში დასი ჰოლანდიას საგარეო დიდ, გაზაფხულისათვის ესტუმრება. ოქტომბრის თვეში პანტომიმის თეატრს ჰოლანდიიდან 4 იმპრესარიო სტუმრობდა და მათ ხუთიდან ეს ორი სპექტაკლი შეარჩიეს. ინტერ-პრესი

17 დეკემბერს ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში კომპანია "არტი-იმედის" კომპაქტ-დისკის გრანდიოზული პრეზენტაცია გაიმართება. პრეზენტაციამო მონაწილეობას კომპანიის ყველა მომღერალი მიიღებს. ფილარმონიაში მისულ მაყურებელს კი "არტი-იმედი" სცენაზე და ფოიში ბევრ სურპრიზს პირდება. 18 დეკემბერს კონსერვატორიის დიდ საკონცერტო დარბაზში "არტი-იმედის" მსახიობ ეკა მამალაძის კონცერტი გაიმართება და მისი ახალი დისკის პრეზენტაცია მოეწყობა. კომპანიის მიერ ორგანიზებული კონცერტების სერიას კი 24 დეკემბერს ფილარმონიაში დათო გომარბილის სოლო-კონცერტი დაასრულებს. ინტერ-პრესი

კალენდარი

22 ნოემბერი

Great Britain – Great Britten (დიდი ბრიტანეთი – დიდი ბრიტენი) – ინგლისელებს სტყვეობით თამაში ისედაც უყვარდა, მაგრამ ასეთი შედარება, პირველ რიგში, ბენჯამინ ფრანკლინის მუსიკალური მემკვიდრეობის გამო მოაფიქრდათ. მათი აზრით, ცნობილი კომპოზიტორი, დირიჟორი და პიანისტი მართლაც იმსახურებდა პატრიოტური ბრიტანელებისთვის საამაყო ქვეყანასთან შედარებას. ბრიტენს სიცოცხლეშიც ხშირად ესუბრებოდნენ: "ბრიტენი დიდი ბრიტანეთიდან – აბა, შენს სახელს ვინ დაივიწყებს". ასეც მოხდა – ბრიტენმა სახელი მსოფლიოს მასშტაბით გაითქვა, ოღონდ იოლად დასამახსოვრებელი გვარის კი არა, მუსიკის გამო. ბენჯამინ ბრიტენის ოპერები მსოფლიოს გარშემო დღესაც წარმატებით მოგზაურობს. მისი ნაწარმოებების ენა, როგორც ჩანს, მართლაც უნივერსალურია. Rape of Lucretia, The Beggar's Opera, "ზაფხულის ღამის სიზმარი", "სიკვდილი ვენეციაში"... – ბრიტენის ამ ცნობილ ნაწარმოებებს გვერდს უმშვენებს მისი უმნიშვნელოვანესი ქმნილება "ომის რეჟიმიც", რომელიც მან მეორე მსოფლიო ომის დროს დაწერული ქოვენიონის საკათედრო ტაძრის აღდგენას მიუძღვნა. ომის, მკვლელობის, ძალადობის წინააღმდეგ მიმართული მუსიკა მთელმა მსოფლიომ აიტაცა... ბრიტენი მუსიკას ხუთი წლის ასაკიდან წერდა – დღითი ადრე, საუზმემდე... მას იცნობენ, როგორც ცნობილი ოპერებისა და საგუნდო მუსიკის ავტორს, თუმცა, ის არაბუნებრივად დიდი პაიისტი და დირიჟორი გახლდათ. 1974 წელს მიენიჭა რაველის პრემია, ხოლო "ენციკლოპედია ბრიტანიკაში" მოხსენიებულია ბარონის წოდებით (ის პირველი მუსიკოსი გახდა, რომელსაც ეს წოდება არცხენს).

ბენჯამინ ბრიტენი დაიბადა 1913 წლის 22 ნოემბერს, გარდაიცვალა 1976 წლის 4 დეკემბერს, ალდებურგში. მოსტაკოვიჩმა თავისი მეთოთხმეტე სიმფონია მას მიუძღვნა. ...სიკვდილამდე ცოტა ხნით ადრე, სულ წუნუნებდა, რომ დირიჟორობისას მარცხენა მკლავი საშინლად ტკიოდა. აღმოჩნდა, რომ გულის მიძიმ დაავადება სჭირდა. ბრიტენს ძალიან სურდა, ოპერაცია თავისი ბოლო ოპერის, "სიკვდილი ვენეციაში" დასრულების შემდეგ გაეკეთებინა, თუმცა, ეს ვერ შეძლო. 1973 წელს, პრემიერზე გულთი ავადმყოფი კომპოზიტორი ინვალიდის საკარძლით მიიყვანეს...

„კედლომანია“ გადახდები სინია

ქალაქის გაფრთხილების აქცია დასრულდა

თამარ სახივილი

გუშინ 8 ნოემბრიდან 12 დღე შესრულდა. ვილაციისთვის ეს ალბათ არაფერს ნიშნავდა, ვილაციისთვის – ბევრს. დიდი საქმე, კედელზე რაღაცები მიავლანესო, – ამბობდნენ ერთნი. რაც გინდა თქვი და ლამაზი კი გამოვიდაო, – უბასუხებდნენ მეორენი. კულტურის მინისტრი, ქალბატონი სესილი გოგბერიძე აღფრთოვანებას ვერ მალავდა: ამდენი ხანია ერთად შეკრებილი ამდენი გახარებული ადამიანი აღარ მინახავს, თუ იკრიბებიან, ჩვეულებრივ, გულისტკივილს ან აღფრთოვანებას გამოხატავენო.

გუშინ, 21 ნოემბერს ჩიქოვანის ქუჩის ბოლოში დაწყებული კედლის მონახტვის აქცია "ახალი უბნის ზეიმი" დასრულდა. მონახტულ კედელთან უამრავმა ხალხმა მოიყარა თავი. უკრავდა ცოცხალი მუსიკა, სვამდნენ, მზიარულობდნენ, ასეთი (ამ სიტუაციისთვის შეუფერებელი) სადღეგრძელოებიც კი ისმოდა: ჩვენ გაგებას გაუმარჯოსო. ვის აღარ შეხედდებოდი აქ მხატვრებს, მწერლებს, პოლიტიკოსებს, "პირაგაიკებს", სტუდენტებს თუ სკოლის მონახტელებს. ჩვენმა დაუზარდელმა სახელმწიფო მინისტრმა ავთანდილ ჯორბენაძემ არც ახლა დაიხარა და 300-მეტრიან კედელს ბოლომდე ჩაუყვია, მხატვარ ვინა ბუღაძის კომენტარების თანხლებით. სახელმწიფო მინისტრმა კედელი რომ მიატოვა, ზემოზე საგანგებოდ მოწვეულმა ორკესტრმა რევაზ ლალიძის ცნობილი "საჭიჭი" დასცხო, მზიარულმა გაგრძელდა...

იქვე გაიყვია 60 წლიანი დანანერბული კედლის ესკიზი, როგორც აღნიშნულ მულატიან ფასად (ვისთვის – როგორც), ნახატები 15-დან 30-ლარამდე ღირდა. საქველმოქმედო გაუფიქრდნენ შემოსული თანხა სამხატვრო აკადემიის გაბიბობას მოხმარდება. არქიტექტურული და სამშენებლო მენეჯმენტის კომპანია "არსისა" და მხატვარ ვაზ ბუღაძის მიერ ნაწარმებული საქმიანობის შედეგები მოკლედ ასე შეიძლება შევადგინო:

კედლომანიის შედეგი

თუ თავდაპირველად აქციაში 30 ადამიანი აპირებდა მონაწილეობას მიღებას, მოხალისე მხატვრების რაოდენობამ 40-ს გადააჭარბა: მონაწილეობდა 40-მდე სტუდენტები და პროფესიონალი მხატვრები, ე.წ. "კედლის სპეციალისტები" – ნიკო ცეცხლაძე, გოგა ჯაფარიძე და სხვები. ბატონი ვინა გამოტყდა, რომ "კედლომანიით" არის დაავადებული. ეს სენი გადამდები ამოიწმინდა. აქცის შედეგად, დიდი ენთუზიაზმით. დაიხარჯა დიდი რაოდენობის – 2 ტონამდე საღებავი. გაიცდა უამრავი ფუნჯი. მოიპარეს ფუნჯების დიდი ნაწილი, დაახლოებით იმდენივე, რამდენიც გაიცდა.

ამინდმა გაამართლა, მხოლოდ აქცის მეორე დღეს განვიძა, თანაც ისე ირიბად წვიმდა, რომ კედელი თითქმის არ დასველდებოდა. როგორც ვინა ბუღაძემ აღნიშნა, აკადემიის სტუდენტებში გამოიკვეთა ბირთვი ახალგაზრდებისა, რომელთაც კედელი უყვარდა. ბატონი ვინა გამოტყდა, რომ "კედლომანიით" არის დაავადებული. ეს სენი გადამდები ამოიწმინდა. აქცის შედეგად, დიდი ენთუზიაზმით. დაიხარჯა დიდი რაოდენობის – 2 ტონამდე საღებავი. გაიცდა უამრავი ფუნჯი. მოიპარეს ფუნჯების დიდი ნაწილი, დაახლოებით იმდენივე, რამდენიც გაიცდა.

საღებავიან: "დაგმართათ კედლომანია"? – ხუმრობით ეკითხება თავის სტუდენტებს სამხატვრო აკადემიის პროფესორი, - ძალიან კარგი, გაგაფრადლოთ ჩვენი ნაციონალური და მტერიანი ქალაქი... საბოლოოდ ყველაფერი მშვენივრად დასრულდა. დედაქალაქის ახალი უბანში, "მზიარს" რომ გადაჭურვებს, ფერადოვანი კედელია აღმართული, მზიარული მხატვრული, ზღაპრის გამრებით, პორტრეტებით. როგორც ამბობენ, ეს კედელი ყველაზე დიდი მონახტული კედელია მთელ აღმოსავლეთ ევროპაში. ჩიქოვანის ქუჩის კედელი, თბილისის სხვა კედლებისაგან განსხვავებით, უმწაწური სიტყვებით არ არის აჭრელებული.

ქართული ხალხური ფსიქოდელო

ბრიტანელებს "სოფთების" მუსიკა მოსწონთ

Soft Eject კვლავ ბრიტანული ვასტროლების სამზადისშია. სექტემბერში ფსიქოდელო In The City-ზე, ლივერპულის "კავერნსა" და ლონდონის კულტებში ორიოდე საკონცერტო გამოსვლის შემდეგ, ბრიტანელმა მშენებელმა ქართული ჯგუფი გაიგნო. დეკემბრის პირველ რიცხვებში "სოფთები" კვლავ ინგლისს, ამჯერად უფრო სერიოზული გეგმებით ესტუმრებიან.

პერა ნაფარქიძე

ამჟამად ჯგუფის ექვსკაციანი შემადგენლობა (ჯგუფი ერთ-ერთმა დამფუძნებელმა ვინა ქარჩხაძემ დატოვა) საგასტროლო სამზადისშია და ძირითად დროს რეპეტიციებს უთმობს. პარალელურად, "ქართულ ჩანანერებში" ამზადებს მორიგ ალბომს "ცხრა მთას იქით". მუშაობა დეკემბრის დასაწყისში დასრულდება, რის შემდეგაც მუსიკოსები დისკს ტრადიციებისთვის მანჩესტერში წაიღებენ, რაც ჩანანერის მალაი ბარისხის მისაღწევადაა საჭირო. საინაზგერაიანი ალბომი ინსტრუმენტული იქნება – მასში არცერთი სასიმღერო ნიმუში არ შევა. დაახლოებით, წელიწადნახევარია ჯგუფი სხვადასხვა თემისურ კონცერტებზე ალბომის საკონცერტო პროგრამით მონაწილეობს. Soft Eject ახალი საკონცერტო პროგრამის მთავარი ნაწილი პირველად მარშანინ თბილისის ვიქტორის საერთაშორისო ფესტივალზე გამოვიდნენ. ასე რომ, ალბომიდან რამდენიმე ნიმუში ქართული მსმენელისთვის ცნობილია. ბრიტანელებმა ამ მუსიკას ფოლკ-როკ-ფსიქოდელო შეარქვეს, თავად მუსიკოსები კი ხუმრობით ქართულ ხალხურ ფსიქოდელოს უწოდებენ. Soft Eject-ის ბრიტანულ გეგმებს საფუძველი სექტემბერში დაეყარა.

თუნდაც ის, რომ შემოდგომის ტურნით მუსიკოსებმა ოცნება აისრულეს, ალბათ ბევრს ნიშნავს. კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია ის, რასაც "სოფთებმა" ამ კონცერტებით მოახერხეს. "შევედით იმ მუსიკალურ ნრებში, რომელსაც დღეს მუსიკალური ბიზნესი მიჰყავს. ლივერპული და მანჩესტერი ის ქალაქებია, სადაც მუსიკა იქმნება. მუსიკის შესაქმნელად ლონდონიდან მანჩესტერში ჩადიან, იმიტომ რომ ლონდონში დასაწყისშია. ლონდონი დიდი სახელების საშემო ადგილია. სექტემბრის ბრიტანული ტურნე ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანი იყო; გავიცანი ძალიან ბევრი მუსიკოსი, მათ შორის, საკმაოდ სერიოზული. მათი დახმარებით გვეგმათ ბევრ რაშეს". - ამბობს ჯგუფის დიდგრი ვაზ ბაბუნაშვილი. ამ გეგმებში კი "სოფთების" ის მცირე ტურნეც იგულისხმება, რომელიც ზამთარში ლივერპულში, მანჩესტერსა და მათ მიმდებარე პატარა ქალაქებში გაიმართება.

კონცერტების გარდა, ქართველი მუსიკოსები ვორქმობებისთვისაც მიიწვიეს. ჯგუფის დრამერი, ნოდარ მანჩხაშვილი, ფლეიტისტი სანდრო ნიკოლაძე... და ვაზო ბაბუნაშვილი "როიალი ნორთონ კოლეჯში" ქართული ხალხური მუსიკის შესახებ და ჯგუფის მიერ ამ მუსიკის თანამედროვე მუსიკასთან სინთეზის შესახებ ისაუბრებენ. ჩვენთვისაც საინტერესოა ეს ვორქშოპი,

"სოფთები" ვაისი პარკში

რადგანაც აქამდე ეს სტატუსი საქართველოში არ გვექონია, არავინ დაინტერესებულა როგორ გაკეთებთ თანამედროვე და ხალხური მუსიკის სინთეზს", - გვეუბნება ჯგუფის ლიდერი. ჯგუფის წევრები ჯერ-ჯერობით არ საუბრობენ თანამშრომლობის პერსპექტივებზე ისეთ მსხვილ კომპანიასთან, როგორცაა პიტერ გებრიელის Real World Music. როგორც ცნობილია, ეს კამპანია პროორიტეტს სწორედ ე.წ. world-music-ის მიმდინარეობის მუსიკალურ კოლექტივებს ანიჭებს პროორიტეტს. მოკლედ, თუკი კომპანია ქართველ მუსიკოსებთან ნებისმიერ დონეზე მოისურვა თანამშრომლობა, მათი არც ის მორეული და აუსრულე-

ბელ ოცნებას დაემსგავსება პიტერ გებრიელის თბილისში ჩამოყვანაც... საქმე იმაშია, "სოფთები", კონკრეტულად კი ვაზო ბაბუნაშვილი, რომელიც "თანამედროვე ჟღერადობის სახლის" ერთ-ერთი დამფუძნებელიცაა, გაზაფხულზე ბრიტანული მუსიკის სალაშქრობის გამართვას აპირებს. რამდენიმე პროფესიონალ მუსიკოსთან და დი-ჯეებთან ერთად მოიხვევენ გამოცდილ ხმის რეჟისორსა და პროდიუსერს. მათთან შეხვედრა და ლექციებზე დასწრება ალბათ საინტერესო იქნება ქართული ხმის ჩანწერი სტუდიების წარმომადგენელთათვის. ასე რომ, "სოფთები" ბრიტანული გამოცდილების შემდეგ, ქართველი მსმენელისთვისაც მოიცვალა.

კონსერტი ვიოლინოსა და ორკესტრისათვის მხატვრობისა და კინემატოგრაფიის თანხლებით

თაინა ჯაფარიძე "ხვალ ჩემს საავტორო კონცერტზე გეპატარავები, რომელიც სპეციალურად ნიკა მეგზინიშვილისთვის დაწერე." იხუმრა საკუთარი პერსონალური გამოფენის გახსნაზე მხატვარმა და მომავალმა რეჟისორმა ვიოლინოს მასხარაშვილმა ("მასხარამ"), რასაც "ქარვას-ლამა" საგამოფენო დარბაზში შეკრებილი საზოგადოების გახმაურება მოჰყვა. მართალია, ვიოლინოს მასხარაშვილი სიმფონიური მუსიკის შექმნას არ აპირებს, მაგრამ ვინც მის პროვიცირებად (ქარგი გაგებით) ინტელექტუალურ, პოეტურ, ცოტათი თათარ იოსელიანის "შაშვი" მსგავსი პერსონაჟის ნატურას იცნობს, დამეთანხმება რომ, მოსწრებული ხუმრობა იყო. "ქარვასლამი" ეს უკვე მისი მეორე გამოფენა წარმოადგენდა. პირველი, რომელიც დაახლოებით ამ ორიოდე წლის წინ გაიხსნა, როგორც მასხოსე უფრო აკადემიზმისა და სახეით ხელოვნებაში დაოსტატების განაცხადი უფრო იყო. მისი დღევანდელი ნაშუქვრები კი უფრო კინოს შეგვიძლია შევაიყნოს. მისი "სიზმრების" სერია, სა-

დაც დეტალურადაა აღწერული უზრარო ყოფითი წერტილები კი და ამავე დროს მისტიკის შეგრძნებებსაც იძლევა, ფორმით ძალიან ნააგავს ფილმის კადრიებს. გამოფენაზე წარმოდგენილი ნატურმოტივები თუ ინტერიერები კი ფილმისთვის შექმნილი ინტერიერის ჩანახატს მოგვაგონებს. "მასხარას" პირველი მოკლემეტრაჟიანი ფილმი "კედელიც" სწორედ ერთდროულად მისტიკურიცაა და რეალისტურიც. აქ პირიქით შეგვიძინდა თქვითა, რომ მისი კინო, ეს თბილისის ქუჩებში გაკეთებული მხატვრის ჩანახატი უფროა. ამ ფილმმა ერთი თვის წინ ბაქოს საერთაშორისო აუდიო-ვიზუალურ ფესტივალზე გარა-პრი დიპლმასხურა. ამ მოკლემეტრაჟიანი, მცირებუფეტიანი, ციფრული ვიდეოთი გადაღებული ფილმს, სულ ცოტა ხანში ახალიც მიემატება, რომლის მონტაჟზეც სწორედ ახლა მუშაობს რეჟისორი.

ვიოლინოს მასხარაშვილი

სხვათაშორის, გამოფენაზე მისულმა შეიკვებთ, რომ ისეც "ქარვასლამი", ოღონდ მოპირდაპირე დარბაზში, მხატვარი ვაზო წერეთელი ხვალ თა-

ნამდროვე ხელოვნების ცენტრის გახსნისათვის ემზადება, რომელიც კავკასიურ, აღმოსავლურ, კულტურულ სივრცეს, დასავლეთთან დააკავშირებს.

შეავსეთ ანკეტა და გამოგვიგზავნეთ

გთხოვთ, შეავსოთ გარკვევით. **პლანა უფასოა.**

საკონსულტაციო კომპანია "რუსთავი 2" არ არის მფლობელი, გადამხმელი მიიღობთ თუ არა მონაწილეობას შოუში "ხალხის პირისპირ". თქვენი შეჩვენის შედეგად, დამსაჯობრებელი გადაცემის მომწოდნობიერად ამ ანკეტის შევსებით თქვენ თანახმებით შოუს "ხალხის პირისპირ" ნაცვალ და პირობებს.

ანკეტა გამოგვიგზავნეთ ფოსტით ან მიიტანეთ მისამართზე:

სამაუნეებლო კომპანია "რუსთავი 2",
ტელევიტორინა "ხალხის პირისპირ",
გუგა-ფშველას 45, 300077 თბილისი

კონსულტაციები ტელევიტორინისთვის "ხალხის პირისპირ" შეიჩვენის ანკეტის საფუძველზე, ამიტომ გთხოვთ, ყურადღებით შეავსოთ ანკეტა.

სახელი და გვარი

ოჯახური მდგომარეობა:
დაქორწინებული, დაუმორწინებული, გაყრილი, ძვრივი

მისამართი:

შვილები: (თუ ახალი)

საფოსტო ინდექსი:

განათლება:
საშუალო, უმაღლესი, ტექნიკური

სამონტაჟო ტელეფონის ნომრები:

პროფესია:

ასაბი:

საფუგაო ადგილი

დამხმარე კატეგორია: (თუ თქვენი კატეგორია, რომელიც აკრძალვს მონაწილეობას, შეგიძლიათ აირჩიოთ ნაბიჯობი: მათემატიკა, სპორტობი, კომპიუტერი, ან სხვანი. თქვენი ანკეტის შევსებით, ან 60-იანი წლების მუსიკა, და ა.შ.)

შინაური ცხოველები: (თუ ახალი)

თქვენი ინტერესები და ჰობი:

შეხვედრისხართ თუ არა, პირდაპირ, ცნობილ ადამიანს? ვის, სად და რიღის?

როგორ გაატარებდით თქვენს იდეალურ დღეს?

გიყვარებთ თუ არა მოგზაურობა? (თუ ბიოგრაფიული საინტერესო ბაბი და სად?)

არჩევანი რომ გქონდებოდა, რომელ ცნობილ ადამიანთან ისურობდით შეხვედრას, სად ნახვიდით მასთან ერთად და რატომ?

როგორი სატელევიზიო გადაცემები მოგწონთ და რატომ?

არჩევანი რომ გქონდებოდა, სად ნახვიდით სამოგზაუროდ და რატომ?

რომ შეგეძლოდა მხოლოდ ერთი რაბის შეცვლა საქონარ ბარბენგას ან ხასინათში, რას შეცვლიდით და რატომ?

როგორი თქვენი საყვარელი მხარული და საყვარელი ლიტერატურული ნაწარმოები?

გაქვთ თუ არა მიხანი, რომლის მიღწევაზეც მცნობობთ?

რომ შეგეძლოდა მხოლოდ ერთი ნახვირის ასრულება, რას ინატრებდით და რატომ?

როგორი მუსიკა გიტაცებთ და თავად გაქვთ თუ არა მუსიკალური ნიჭი?

მიგონებდით ან გაგიკავებდით თუ არა ისეთი რაბ, რითაც აგაყობთ?

თქვენი აზრით, რომელ ზღაპარულ პერსონაჟს ჰგავხართ ყველაზე მეტად და რატომ?

რა ჟანრის ფილმები მოგწონთ და რომელი თქვენი საყვარელი ფილმები?

გაქვთ ან გქონდათ თუ არა რაბი მიტანული? კონკრეტულად რა?

ფილმი რომ გადავლოთ თქვენზე, რომელი ცნობილი მსახიობი შეასრულებდა თქვენს როლს?

გამოსულხართ თუ არა ტელევიზიით? (თუ კი, რომელი და რა ადგილებზე?)

გაქვთ თუ არა უჩვეულო ნიჭი? (მაგალითად, შეგიძლიათ თუ არა სტენოგრაფიული დაწერა, ან სხვანი. თქვენი ანკეტის შევსებით, ან 60-იანი წლების მუსიკა, და ა.შ.)

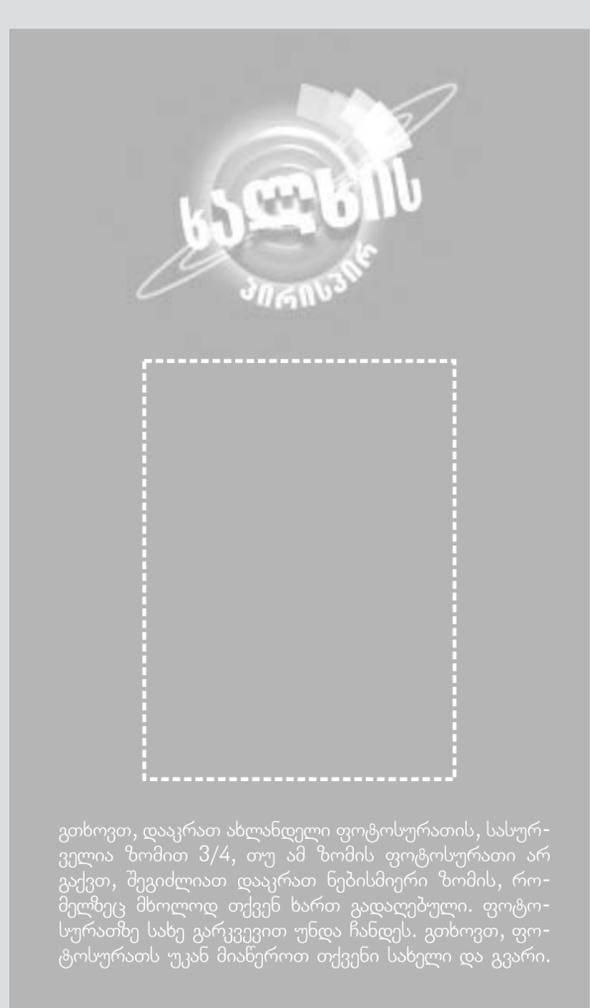
ყველაზე უხარხული სიტუაცია თქვენს ცხოვრებაში:

რატომ გინდათ მიიღოთ მონაწილეობა ჩვენს თავაში?

უჩვეულო ან საინტერესო რაბ თუ გადახდებით თავს? კერძოდ რა?

ყველაზე ცუდი საფუგაო თქვენს ცხოვრებაში:

დღეს რომ მოგცინ 2000 ლარი, რას გააკეთებდით?

ქილო

ენერგოსარმით ნაქცეული ქილოისტები

ძიულში ახლანდელ ეროვნულ ჩემპონატზე ერთმანეთში ურთიერთობას არკვევდნენ მსოფლიოსა თუ ევროპის ჩემპიონატების პრიზორები, მსოფლიო თასის, ევროპის ახალგაზრდული ჩემპიონატებისა და ევროპის ოლიმპიური დღეების ჩემპიონები და პრიზორები. ასეთი ტეტულოვანი სპორტსმენების შემხედვარე ენერგომამებმა, ალბათ, ზედმეტად არ შევიდნენ აზარტში და, ენერგოსარმით ყველა დაიარცხა - ფინლებისკენ დარბაზში დენი გაითიშა.

დავით მარგოშვილი (მარჯვნივ)

გიბა ბარასაშვილი

ლევან თედიაშვილის სახელობის ოლიმპიური მომზადების ცენტრში გუშინ სტარტი აიღო და დღეს დასრულდა საქართველოს ჩემპიონატი ძიულში. ასპარეზობას, გარდა იმისა, რომ ეროვნულის დატვირთვა ჰქონდა, სხვა მნიშვნელოვანი ფუნქციაც დაეკისრა. მოგახსენებთ, ხანგრძლივი იძულებითი შესვენების შემდეგ, იანვარში თბილისის უბრუნდება ტრადიციული A კატეგორიის საერთაშორისო ტურნირი, რომელშიც ათვის 2004 წლის ოლიმპიური თამაშების ლიცენზიებია გასათამაშებელი. ასე რომ, ეროვნული ჩემპიონატი ერთგვარი საიანგრო სამზადისიც გახლავთ - ეროვნულ ტატამზე გასული სპორტსმენებისთვის სტიმულად ესეც გამოდგება. ამასთან, საერთაშორისო ტურნირზე საქართველოს, როგორც მასპინძელს, თითოეულ ნონით კატეგორიაში ოთხი სპორტსმენის გაყვანის უფლება აქვს. ამიტომ პირველ ოთხულში მოხვედრის ამბიციის მოქონ სპორტსმენებმა გუშინ დაძაბული ორთაბრძოლები შემოგვთავაზეს. ჩემპიონატი, დაახლოებით, 200-მდე ძიულდღის ასპარეზობს, თუმცა, არიან ისეთები, რომლებმაც, გარკვეული მიზეზების გამო, თავი შეიკავეს. როგორც გავარკვეთ, ამის მიზეზი ის არის, რომ მათ სურთ, მომავალი ასპარეზობებისთვის დაისვენონ და ძალები აღდგინონ. ეს ყოველივე ძიულს ფედერაციამაც გაითვალისწინა.

ნეს და გამოცდილ, ტიტულოვან ძიულდღისტებს ამის საშუალება მისცეს. ჩემპიონატის პირველი დღე სამ ნონით კატეგორიას (60, 66, 73) დაეთმო. ჩემპიონატის ერთგვარ მოულოდნელობად შეიძლება ჩათვალოს 66 და 73 კილოგრამ ნონით კატეგორიებში არმუდგარი ფინალები. ამის მიზეზი ნახევარფინალური პაექრობები აღმოჩნდა. ფინალში გასულმა მინდია ხომიზურმა (66 კგ) ჩემპიონობისთვის ბრძოლაზე უარი განაცხადა. როდესაც უარის მიზეზი ვითხეთ, გაირკვა, რომ ნახევარფინალში მცირე ტრავმა მიუღია და, შემდგომი გართულებების თავიდან ასაცილებლად, ფინალში ასპარეზობაზე ხელი აიღო. ჩემპიონობა კი უბრძოლველად დარჩა ზაზა კედელაშვილს. დაახლოებით ასეთი სიტუაცია შეიქმნა 73 კილოგრამ ნონით კატეგორიაშიც. ფინალში გასულმა დავით მარგოშვილმა, რომელიც, როგორც წესი, 66 კილოგრამ ნონით კატეგორიაში ასპარეზობს, ფინალზე უარის თქმა იმით ახსნა, რომ მისთვის ჩვეულ ნონაში თბილისის საერთაშორისო ტურნირისთვის ითავსებულ იდგლი გარანტირებული აქვს. ესეც რომ არა, ტრავმის გამო მიზეზებასაც მოერიდა: "66 კილოგრამ ნონაში მნიშვნელოვანი შეჯიბრებები მექვს და ფინალზე ამიტომაც ვთქვი უარი. ჩემთვის უჩვეულო ნონაში კი იმიტომ ვიჭიკებ, რომ ფორმის აღდგენა მიწოდდა. ეს არის და ეს".

ამრიგად, პირველი-მეორე ადგილების ბედი აქაც ფინალური ორთაბრძოლის გარეშე გაირკვა. ჩემპიონი კი გახდა დათო ნადარაია. მერე კი მოხდა ის, რაც, თბილისის ენერჯისიტემის წყალობით, უკვე არაერთხელ მომხდარა ხალხთს სავსე სპორტულ თუ საკონცერტო დარბაზებში. მაშინ, როდესაც მესამე ადგილებისთვის პაექრობები უნდა დაწყებულიყო, დარბაზი უკუნა სიბნელემ მოიცვა. ასე რომ, ვერც

მესამე ადგილებისთვის ბრძოლები ვიხილეთ და ვერც 60 კილოგრამ ნონით კატეგორიაში ლაშა სარდანაშვილისა და შმაგი სონიშვილის ერთადერთი ფინალი. არმუდგარი ორთაბრძოლები კი დღევანდელი გათავისწინებულ 81, 90, 100 და მიიმე ნონით კატეგორიებთან ერთად გაიმართება.

როგბართი

შტაფი ბრაფს ბარმანელი როგბართის მომავალი აღიქვას

რა ეგონება გერმანულ როგბურთს? - დელავს შტეფი გრაფი. მისი აზრით, გერმანული როგბურთისთვის სავანგაშო სიმბტომი ის არის, რომ ამ ქვეყნის წარმომადგენლები ლიდერთა შორის არ არიან. "ისინი (გერმანელი როგბურთელები) - როგორც ყოველკვირული "ცაიტუნ" აღნიშნავს, - იძულებული არიან, მსოფლიო პროფესიონალ როგბურთელთა რეიტინგში მე-20, ან სულაც, 30-ე ადგილით დაკმაყოფილდნენ".

კახა ფარასაშვილი

"ბოლო ორი წლის განმავლობაში პირველად შეიმჩნევა ასეთი სიტუაცია. - აღიარა როგბურთის ყოფილმა ვარსკლავმა. - თუმცა, ჩვენ ყოველთვის გვყავდა მსოფლიო დონის ოსტატები, რომლებიც, თავიანთი ნარმატივით, სხვა გერმანელი როგბურთელების მოტივაციასაც ახდენდნენ. ახლა ისეთი არავინ ჩანს, რომელშიც გაერთიანებული იქნებოდა ნიჭი და ფიზიკური მონაცემები".

რობს, შტეფი, პირველ რიგში, საკუთარ თავს გულისხმობს. "ამ პროცესში საწოგბურთო კავშირის დამსახურება მინიმალურია, - თქვა მან, - ჩემს როგბურთელად ჩამოყალიბებაში გაცილებით უფრო მეტი დამსახურება მიუძღვის მამას, რომელიც ყოველ დილით, სკოლაში წასვლამდე, და საღამოს, სასახურის შემდეგ, მეთამაშებოდა როგბურთს. ეს იყო უდიდესი რამ, რომელსაც სხვა ვერავინ მომიცემდა. შემდეგ მან წვრთნისთვის საუკეთესო პარტნიორი გამომიძებნა. მამამ ყოველთვის შესანიშნავად იცოდა, რისგან უნდა გაეთავისუფლებულიყავი და რა მჭირდებოდა. რაც ყველაზე მთავარია, მან ადრეულ ასაკშივე ჩამინერგა მოტივაციის სისტემა. ამ შემთხვევაში არ უნდა დავიწყოთ დედის დამსახურებაც, მისი მხარდაჭერა".

შტეფი გრაფი

დაიდ როგბურთში კარიერა გაიკეთოს? გრაფის პასუხი საკმაოდ მოკლე და უბრალოა: "თამაშით სისამოელები განიცდა და სწრაფად. ეს გადაწყვეტი ფაქტორებია. მათი სინთეზის გარეშე სპორტსმენს მომავალი არა აქვს".

უკვე რამდენიმე წელიწადია, როგბურთი შტეფი გრაფის ცხოვრ-

ბაში წინა პლანზე არ წამოწეულა. ის დედა გახდა. ჰყავს მეუღლე - მსოფლიო დონის როგბურთელი, ამერიკელი ანდრე აგასი და პატარა შვილი. გრაფს არც როგბურთით კავშირის ხელმძღვანელობაში უნდა ემუშავა. თუმცა, მისივე აღიარებით, მსგავსი ვარიანტი ყოფილ ვარსკლავს სულაც არ ხიბლავს. არსებობს მეორე მოდელიც, რომელიც ბორის ბეკერს ეკუთვნის. კერძოდ, საუბარია გერმანიის საწოგბურთო კავშირის შემადგენლობის - ევრეთ ნოდებული "ვეტერანთა გუნდის" გადახალისებაზე და ამ მოვლენაში შტეფის ვარიის მონაწილეობაზე. ბეკერის აზრით, გრაფმა საწოგბურთო კავშირში ერთ-ერთი ხელმძღვანელი პოსტი უნდა დაიკავოს და ამით, ქალის იქ ყოფნით, ოდნავ მაინც გამოაციოცხლოს "ვეტერანთა გუნდის" შემადგენლობა.

ამგვარ ვარიანტს არც შტეფი გრაფი უარყოფს. "საწოგბურთო მოუმი მონაწილეობა შემძლია წარმოვიდგინო, - შენიშნა მან, - მაგრამ ტურნირებზე თამაშის არავითარი სურვილი არა მაქვს".

სკანდალი

ნორვეგიაში დოკინგი ავითქდა

გუშინწინ ნორვეგიაში დიდი ამბები დატრიალდა. მიზეზი დოპინგი გახდა. ერთ-ერთი იქაური ექიმის პელაგე ოფტერბუს განცხადებით, ნორვეგიელი სპორტსმენები რამდენიმე წელიწადია ინტენსიურად ხმარობენ დოპინგს.

კახა თოთაძე

"დაზუსტებით არ ვიცი იმ სპორტსმენთა ვაგარები, რომლებიც აკრძალულ პრეპარატებს იყენებენ, მაგრამ დოპინგის მოხმარების ფაქტს წყალი არ გაუფა. მას იყენებენ როგორც სათამაშო სახეობების წარმომადგენლები, ისე ინდივიდუალისტები", - აღნიშნა ოფტერბუსი. ექიმის განცხადებას ნორვეგიაში ბომბის აფეთქების ეფექტი ჰქონდა. ნორვეგიელი სპორტის ხელმძღვანელთა თქმით, ოფტერბუს განცხადება "ნორვეგიულ სპორტზე მიმოიხრა ადამიანის თავდასხმაზე" და სხვა არაფერი. თუ ასე არ არის, თავისი სიტყვებით დოკუმენტურად დაადასტუროსო. როგორც ცნობილია, საამისო დოკუმენტები ოფტერბუს არ ჰქონდა, თუმცა, ექიმის თქმით, ის იცნობდა იმ ადამიანებს, რომლებიც ნლებით მამძილზე იყენებდნენ დოპინგს, ახლა კი, იმ პრეპარატების წყალობით, ავადმყოფები არიან.

შავენი სათანადოდ დაისაჯონ. თუ ყველაფერი დადასტურდა, რა თქმა უნდა, დამნაშავენი დაისჯებიან, მაგრამ, საეჭვოა, ამ საქმედან რამე გამოვიდეს, რადგან, იმავე ოფტერბუს განცხადებით, მასში ნორვეგიელი მაღალჩინოსნები არიან გარეუღნი. ასეა თუ ისე, საქმე გამოსაძიებელია და ამას ოლიმპიური კომიტეტის ანტიდოპინგო კომისია ალექსანდრ დე მეროდეს გარეშე გააკეთებს. თავის დროზე, ამ კომისიის დამმარსებელი, 68 წლის დე მეროდე, ორი დღის წინ მონაკომი გარდაიცვალა. ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტის ჟაკ როგეს თქმით, ოლიმპიურმა მორაბობმა დაკარგა უდიდესი ადამიანი, რომელიც მუდამ იცავდა ოლიმპიურ პრინციპებს. სხვათა შორის, დე მეროდე ორჯერ იყო საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის ვიცე-პრეზიდენტი.

ჟაკ როგე

წინ როგე აცხადებდა, რომ საჭირო იყო ოლიმპიადის მონაწილეთა ორცხვის შემცირება, მაგრამ ჰვანაში თქვა, რომ ეს შეეცება მხოლოდ თამაშებზე აკრედიტირებულ პირებს და არა სპორტსმენებს. ერთადერთი,

როც შეიძლება შეიცვალოს, ის არის, რომ რომელიც სპორტის სახეობებს სხვები ჩაენაცვლებიან. ასე რომ, ათენში, ყვლეავც, სპორტის 28 სახეობაში, 10 500 სპორტსმენი გაეჯიბრება ერთმანეთს.

მოსკოდ

ფეხბურთი

გერმანიაში, ბუნდესლიგის მატჩებს, ამერიიდან ოთხი არბიტრი განსჯის. ასე გადაწყვიტეს გულზენკირენში, სადაც გერმანიის საფეხბურთო კავშირის ლიდერებმა, მსაჯთა კორპუსმა, გუნდების მწვრთნელებმა და საფეხბურთო მენეჯმენტმა მოიყარა თავი. საუბარია იმაზე, რომ მსაჯთა ბრიგადას დამატება ერთი გვერდითი არბიტრი, რომელიც ბრიგადას "გაძლიერებს" იმ მონაკვეთში, რომელიც ყველაზე მეტი ხმაურით. ეს არის გუნდების მწვრთნელთა მტავი. ასეთი გადაწყვეტილების მიღება იმ ფაქტზე დააქარა, რომ ბოლო დროს მკვეთრად დაიძაბა ურთიერთობა მწვრთნელებს, საფეხბურთო მენეჯერებს, ფეხბურთელებსა და მსაჯებს შორის. მაგალითად, გერმანიის ჩემპიონატის უკანასკნელ ტურში მსაჯებმა ფეხბურთელებს 6 წითელი ბარათი უჩვენეს. ყველაზე საინტერესო ის არის, რომ ბევრმა ვერ გაიგო, თუ ასე მკაცრად რატომ დაისაჯა ზოგიერთი ფეხბურთელი. ახალი პროექტი ძალაში შევა 2003 წლის იანვრიდან, როცა გერმანიაში ეროვნული ჩემპიონატის მეორე წრე დაიწყება. პროექტი, ფერჯერობით, მხოლოდ პირველ ბუნდესლიგაზე გავრცელდება.

ისრაელის ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტის ჰაერი ლევის დიდი მცდელობის მიუხედავად, უფავდ არ დააკმაყოფილა მისი თხოვნა იმის შესახებ, რომ ჰაიფას "მაკაბის" უფავს თასის მესამე წრის შეხვედრაში, საბერძნეთის "აეკის" წინააღმდეგ, საშინაო მატჩი უკეთარ მინდორზე ჩატარებინა. ჰაიფაში ამჟამად განიხილავენ ვარიანტებს, თუ სად შეიძლება "მაკაბში" საშინაო თამაშები ჩატაროს. ერთ-ერთი ვარიანტი იტალიაა.

ირლანდიის ნაკრების ახალმა კაპიტანმა ჯეისონ მაკეიტირმა საზოგადოებას აუხსნა მისი და როი კინის კონფლიქტის მიზეზი. აღმოჩნდა, რომ ერთხანს ისინი მეგობრებიც კი ყოფილან. ერთი წლის წინათ ჯეისონს კინისთვის უთხოვებია ციფრული ვიდეოდისკო, რომელიც კინს აღარ დაუბრუნებია. ამის გამო მათ შორის ურთიერთობა შეცივლიდა. როი კინსა და ნაკრების მთავარ მწვრთნელს შორის კონფლიქტის დროს (რომელიც კინის გუნდიდან გაძევებით დასრულდა) ჯეისონ მაკეიტირს მწვრთნელისთვის დაუქვრია მხარი და კინის გუნდიდან გაძევების ერთ-ერთი მომხრე იყო. "კინმა წყენა გულში ჩაიღო და, როგორც კი საშუალება მიეცა, მური იძია", - ამბობს ჯეისონი. "მანჩესტერ იუნაიტედისა" და "სანდერლენდის" (მაკეიტირის გუნდი) შეხვედრისას კინმა ყოფილ მეგობარს სახეში იდაყვი უთავაზა.

მარსელის "ოლიმპიკი" დამეშვიდობა შევიცარიელ მეკარე კლავდიო გენტილეს. ახალგაზრდა ფეხბურთელის ბედი ბოლო რამდენიმე კვირის განმავლობაში წყდებოდა. საქმე ის არის, რომ, შესაძლო იყო, მის საქციელს სერიოზული გავლენა მოეხდინა კლუბის რეპუტაციაზე. ერთ-ერთი ბანკეტის შემდეგ ჯენტელე წასვლა მიუჯდა საჭეს და პოლიციელს ტრავმა მიაყენა. შედეგად "ოლიმპიკმა" შევიცარიელთან განმორება გადაწყვიტა.

"ოქროს ბურთის" წლევანდელი ლაურეატებიდან ფეხბურთის მეფე, მზარს უჭერს იტალიის "რომას" ნახევარმცველს, ფრანკესკო ტოტის. "ჩემი ბურთი, იმ ზუთი იტალიელიადა, რომლებიც კანდიდატებად წარდგინეს, პირველობა სწორედ ტოტის ეკუთვნის", - ამბობს ბრაზილიელი. პულემ თავისი მოსაზრების არგუმენტურად დაასახელა ის, რომ ტოტი, უკვე ზუთი წელია, უმაღლეს ოსტატობა ავლენს. შევასხენებთ, რომ ლაურეატთა გაფართოებულ სიაში, ტოტის გარდა, შევიდნენ: კრისტიან ვიერი, პაოლო მალდინი, ფილიპო ინჩაგი და ალესანდრო დელ პერიო.

ლონდონის "არსენალის" ჰოლანდიელ ლეგიონერს, დენის ბერგკამპს, ტრავმის შემდეგ, უკვე შაბათს, "საუთჰემპტონთან" მატჩში შეუძლია ითამაშოს. ეს გაირკვა რენტგენული შემოწმების შემდეგ. შეგახსენებთ, რომ წინა კვირას, "ტოტენჰემთან" მატჩში, ჰოლანდიელი უკვე 26-ე წაუთხე შეცვალებს. თუმცა, ბერგკამპს არც ერთი სერიოზული დაზიანება არ აღმოჩნდა.

იტალიური "რომას" ასობით გახლებულმა ფანმა ქვეყნის ფეხბურთის ფედერაციის მტაბ-ბინის წინ საპროტესტო აქცია გამართა. ისინი უშვერი სიტყვებით ამკობდნენ საფეხბურთო ჩირიგნივებს და შესაბამის ტრანსპარანტებზე გამოიფინეს. რომის ცენტრში მოძრაობა რამდენიმე საათით შეწყდა. "რომას" ფანებს მიარჩია, რომ მათ საყვარელ გუნდს ცუდად ეცქვიან. მათი მოთმინების ფილაში უკანასკნელი წვით იყო ფრანგი ცეცხლის ჯოხთან ძებიანს დისკვალიფიკაცია, რომელიც მან "ინტერთან" მატჩის შემდეგ, ამ კლუბის ფეხბურთელებთან ჩხუბის გამო მიიღო. მატჩი დამთავრდა ფრედ - 2:2.

კორეელი ჰოკეისტი ცოი სინ ხო მეტოქის დარტყმის ბლოკირებას აპირებდა, როცა შინა ვულკერის არეულობა დაიწყო. ჰოკეისტმა ენა გადაყლაპა. არბიტრმა მატჩი მაშინვე შეწყვიტა. სასწრაფო დახმარების მოსვლამდე ხო ორივე გუნდის ექიმმა გასინჯა, მაგრამ მისი გადარჩენა ვერ მოახერხა. ხო საავადმყოფოში მიყვანამდე გარდაიცვალა. როგორც კორეის ჰოკეის ფედერაციაში აცხადებენ, ცოი სინ ხოს გარდაცვალების ზუსტი მიზეზი ვერჯერობით უცნობია.

მცველი ჯერმინ ჯექსონი "ტორინტო რეპტორსზ" შეუერთდა. მან კლბთან ახალი კონტრაქტი გაფორმა. თუმცა, გაირკვა, რომ ჯექსონის შექენა კლბისთვის იძულებითი ნაბიჯია, რათა გუნდმა ტრავმის გამო შესუსტებული გემოიუნეს. რომის ცენტრში მოძრაობა რამდენიმე საათით შეწყდა. "რომას" ფანებს მიარჩია, რომ მათ საყვარელ გუნდს ცუდად ეცქვიან. მათი მოთმინების ფილაში უკანასკნელი წვით იყო ფრანგი ცეცხლის ჯოხთან ძებიანს დისკვალიფიკაცია, რომელიც მან "ინტერთან" მატჩის შემდეგ, ამ კლუბის ფეხბურთელებთან ჩხუბის გამო მიიღო. მატჩი დამთავრდა ფრედ - 2:2.

ფორმულა 1

სამშაბათს "ფერარის" პრეზიდენტს, ლუკა დი მონტემეოლოს, კიდევ ერთი დიდი პატივი ერგო. მსოფლიოში ყველაზე ძველმა სავტომობილო ჟურნალმა Autocar, მონტემეოლო "წლის ადამიანად" აღიარა. დაჯილდოების ცერემონია გაიმართა ბეტერსის პარკში, სადაც, ტრადიციულად, "Autocar Awards"-ის პრემიას გადასცემენ. პრემია მონტემეოლოსა და "ფერარის" მთელი შემადგენლობისთვის უმნიშვნელოვანესი ჯილდო იყო. 2002 წელს ჟურნი თავის არჩევანში ერთსულოვანი აღმოჩნდა. "ეს არის ადამიანი, ვინც წარმატება ააგო. ჩვენი "წლის ადამიანი" "ფერარიაში" ათი წლის წინათ მივიდა, როცა გუნდი ძალიან ცუდ ფორმაში იყო. მან საყვლოში ჩასჭიდა ხელი და უფსერულიდან ამოიყვანა. მან მოახდინა მანქანების ტრანსფორმაცია, გადაახალისა რბოლის დამარტანტი და თქვენ შედეგს ხედავთ. "ფერარი" შესანიშნავ მანქანებს აკეთებს. შეხედეთ ახალ ენცოს! მან, კონსტრუქტორთა თანრიგში, ოთხ წელიწადში შვიდი ტიტული მოიგო. მონტემეოლოს ხელმძღვანელობით "ფერარიაში" ტოვარშემს ყველაზე გათურტი ოცნებაც კი რეალობად აქცია. შექმნა მსოფლიოში საუკეთესო მანქანები და, საერთოდ, მანქანების ახალი თაობა", - ნათქვამია ჟურნის მიმართავში.

მარტო ჰონკონგის ტურნირში მონაწილეობისთვის, რომელიც მომავალი წლის იანვარში სინგაპორში გაიმართება, ამერიკელმა დეებმა ულიამსებმა ორი მილიონი ჰონკონგური დოლარი (257 000 აშშ დოლარი) მოითხოვეს. ტურნირის ორგანიზატორები მოკუმი ჩავარდნენ. "1999 წელს, როცა დები სინგანის ტურნირზე ჩამოედნენ, ისინი მხოლოდ სახელს ეძებდნენ, - განაცხადა ტურნირის ერთ-ერთმა დირექტორმა ტერი კიტონმა, - თუმცა, მამინაც ძვირი ღირდნენ". ახლა კი, როდესაც დები პროფესიონალ როგბურთელთა რეიტინგში პირველ ორ ადგილს იყოფენ, მათი მოთხოვნები, უბრალოდ, ფანტასტიკური გახდა. ტურნირის ორგანიზატორები 2000-2001 წლებში გაცვლებით ნაკლები ჰონორარის ფასად ცდილობდნენ დების გადაბირებას, მაგრამ არაფერი გამოუვიდათ. როგორც ჩანს, დები არც წლელს ითამაშებენ ბრიტანეთის ყოფილი კოლონიის კორტებზე.

ტურნირში მონაწილეობას მიიღებენ, აგრეთვე, მონიკა სულემი, ალექსანდრა სტივენსონი, მაგდალენა მალევიკა, ანასტასია მისკინა და სხვა ცნობილი როგბურთელები. ჯენიფერ კარნატიასა და ლინდსეი დვენპორტის მონაწილეობა კი სპონსორებას და მიუჯვებუა დამოკიდებული. სინგანის ტურნირში მონაწილეობა ავსტრალიის ღია ჩემპიონატისთვის მზადების ერთ-ერთი ბოლო ეტაპი იქნება. როგორც წესი, ტურნირის დამთავრების შემდეგ ყველა მონაწილე როგბურთელი მწვანე კონტინენტზე მიემგზავრება.

ლენოქს ლუისისგან გალახული მაიკ ტაისონი პირველად 22 თებერვალს გავა რინგზე. ამ დღეს იგი მემფისში კლიფორდ ეტივს შეერკინება. ამერიკელი ეტივი მოკრეგვთა საერთაშორისო ვერსიით მსოფლიო ჩემპიონია და WBO-ის გუნსიით მესუფრე ადვალტაა.

